

magasin Troens ord

FOR BIBEL OG BEKJENNELSE

NR 2-2006

Hvordan gjøre kirken attraktiv?
Erkebiskop Janis Vanags (s.6)

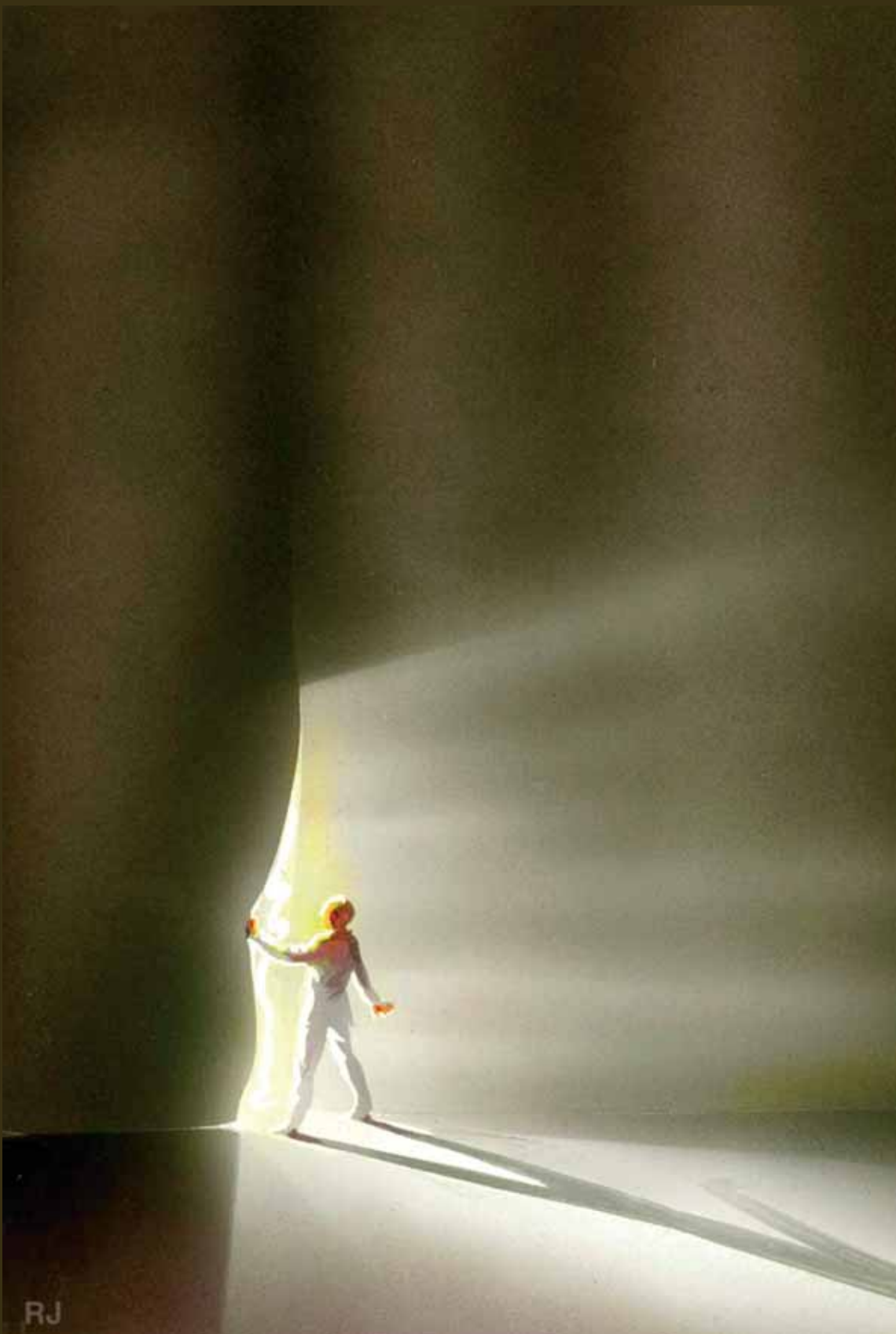
Skapt til kvinne og mann.
Pastor Thomas Bjerkholt (s.11)

Seminar på MF
Leiv Aalen og hans
formannstid i FBB (s.16)

En voksende menighet
– men ikke med annonser (s.18)

For Bibel og bekjennelse (FBB) Stiftet 1919
Hjemmeside: www.fbb.nu
FBBs gironummer: 3000.17.08119

Sekretariat: Boe Johannes Hermansen
Hovland, 1640 Råde. Tlf. 69 28 52 26/996 12 822
E-mail: boe.johannes.hermansen@c2i.net

Formann: Olav Myklebust,
Rugdevn. 25, 0778 Oslo. Tlf. 22 49 04 44/988 82 934
E-mail: olavmyklebust@c2i.net

Nestformann: Thor Henrik With, Ingemann
Torps v.13, 7040 Trondheim. Tlf. 73 50 98 20/911 72 188
E-mail: thorwith@online.no

Øvrige sentralstyremedlemmer
Gunnar Innerdal, Bergen, Terje O. Olsson, Oslo.
Ellen Karine Odland, Bergen, Ulf Asp, Tønsberg
og Jan Bygstad, Bergen.
Varamedlemmer:
Torleiv Haus, Bryne og Torkild Masvie, Oslo.

FBBs lokallag/kontaktpersoner
FBB-Bjergvin v/Gunnar Johnstad
FBB-Agder v/Sigurd A. Svendsen
FBB-Østfold v/Runo Lilleaasen
FBB-Tunsberg v/Terje A. Bestul
FBB-Sunnmøre v/Arne Ørstavik
FBB-Romsdal og Nordmøre v/Erling Neerland
FBB-Nidaros v/Torgeir Agøy
FBB-Helgeland v/Raymond Lillevik
FBB-Nord-Hålogaland v/Jon Syver Norbye
FBB-stud Bjergvin v/Inge Andersland

TROENS ORD

Redaktør: Boe Johannes Hermansen

Redaksjonelle medarbeidere:
Gunnar Innerdal og Alf Danbolt

Redaksjonskomité:
Knut Alfsvåg, Ingvard Hageberg, Odd Sverre Hove,
Ole Fredrik Kullerud og Katrine Masvie.

Forsideillustrasjon: Rolf Jansson
Opplag: 2500
Trykk: Nr.1arktrykk AS, Mysen
Grafisk utforming: Helge Kjølborg

Innhold

Leder	3
Vi har stillt to spørsmål	4
Høringssvar fra FBB	5
Hvordan gjøre kirken attraktiv?	6
Skapt til mann og kvinne	11
En intakt luthersk kirke en utopi?	14
Kirkens enhet	15
Leiv Aalen og hans formannstid i FBB....	16
Dåp og omvendelse	17
En voksende menighet	18
Hva skjer i FBB-stud?	20
Minneord Erling Utne	21
Bokanmeldelser	17 og 22

Leder Hva er det debatten står om?

AV BOE JOHANNES HERMANSEN
REDAKTØR

Mange har meninger om stat-kirke. Det er ikke noe minus. Men hvilke argumenter bringes til torgs? Er det mulig å se et mønster i debatten?

Selv om argumentene på mange måter går på kryss og tvers, oppdager en fort at mange ønsker en åpen og tolerant folkekirke. I denne kirken skal alle få være med å bestemme hva som skal være kirkens tro og etikk. Alle skal kunne leve sitt eget liv på den måten som passer dem selv best, uavhengig av bibelsk veiledning.

Det hevdes at en slik åpenhet for all del må sikres. Her er staten den beste garantisten. For eksempel sier Helse- og omsorgsministeriet i sin høringsuttalelse om statskirkeordningen:

” Etter departementets oppfatning er det dagens kirkeordning som best sikrer en tilstrekkelig lav terskel til at alle skal føle seg hjemme i kirkesamfunnet, uansett trosengasjement.”

Mange uttrykker bekymring for folke-

kirken om den rives løs fra staten. Det vil medføre at ”fundamentalistene” får makten i kirken og ”svoel, trangsyn og fordømmelse” vil vinne frem. Slik profeteres det at staten fortsatt må ha rollen som frelser for kirken og for folket. Det er ikke vanskelig å forstå at maktglade politikere gjerne går inn i en slik rolle som statskirkens varmeste forsvarere. For er ikke egentlig politikernes oppgave å frelse kirken og folket? Det er et inntrykk som lett fester seg når man hører elendighetsbeskrivelsene av kirkens trangsyn og fordømmelse. Da blir det helt logisk at staten må være kirkens forløser.

Det er bare et men -. Dette men - er at Kirken har en Herre som står over Staten. For Kirken har bare en frelser og Herre, Jesus Kristus. Han kom verken med svoel, trangsyn eller fordømmelse, men for å sone våre synder, også politikeres, og fri oss fra synd og død. Slik ville han lede våre skritt inn på fredens vei.

Konsekvensen er at kirken kan klare seg utmerket godt uten politiker- og statsstyre. Men politikere kan ikke klare seg godt uten Kirken. For Kirken er og skal være sannhetens støtte og grunnvoll (1 Tim 3, 15). Kan-

skje det var det de skulle gjøre: Oppdra sine barn i den kristne tro og hjelpe og oppmuntre Kirken til å være det den etter sin oppgave er: Guds hus, - Sannhetens grunnvoll og støtte?

I følge Det nye testamente sikter Kristi kirke mot å nå alle mennesker og alle folkeslag. Men det kan den bare gjøre i kraft av å være en bekjennelseskirke. Den når ikke lenger enn dit Guds ord lyder og mennesker følger Kristus som menighetens Herre.

Hvorfor mangler dette avgjørende perspektiv i mye av samtalen? Ikke bare om stat-kirke, men i mange spørsmål om kirke og kristenliv som debatteres i dag. Hvis ikke kirken får være kirke på bibelske premisser. Hva blir den da?

Boe Johannes Hermansen (53), opprinnelig fra Rygge, har vært FBBs ansatte sekretær siden 1978. Han er teolog av utdanning, og arbeider som misjonskonsulent og frilansjournalist. Bosatt i Råde.

Hva er FBB?

Troens grunn

I Den Hellige Skrift finner vi det faste ståsted som trengs i møte med de mange omskiftende syn i vår tid. §1 i lovene lyder derfor: «For Bibel og Bekjennelse har Den hellige skrift og Den norske kirkes bekjennelsesskrifter som grunnlag for sin virksomhet. Det betyr at Det gamle og Det nye testamentets profetiske og apostoliske skrifter er den endegyldige norm i alle spørsmål som gjelder kirkens lære og liv, og at troskap mot Skriften er troskap mot det apostoliske ord».

Troens vei

Det vil alltid være behov for undervisning og veiledning i troens hemmeligheter, slik at vi som enkeltkristne og som menighet kan gå troens vei i lydighet mot Guds vilje. Til FBBs formål hører derfor
Å hjelpe og veilede i aktuelle spørsmål av betydning for forkynnelsen og for arbeidet i menighetene og de frivillige virksomheter i kirken.

Troens strid

I en tid med så mange villedende røster vil en ikke kunne holde fast ved troens grunn uten kamp. Jesus advarte mot forførelse som skulle stå frem i den kristne menighet. Derfor heter det i lovene at FBB har som formål «å fremme en aktiv bekjennelsestroskap» med sikte på
Å vekke våre menigheters forståelse for innholdet i den oldkirkelige og lutherske bekjennelse, Å verge menighetene mot dogmatiske og etiske villfarelser, Å støtte medlemmer som har kommet i en vanskelig stilling for sin bekjennelses skyld.

Troens lovprisning

Men denne basis er ikke noe mål i seg selv. Bekjennelsen er dypest sett lovprisning. Det er den kristne menighets lovprisning og tilbedelse av den treenige Gud og Frelser. Foreningen ser det derfor som en svært viktig oppgave
Å virke vekkende og utdypende på medlemmenes personlige trosliv, Å fremme det kristne fellesskap mellom dem, Å anspore til bibelstudium og teologisk arbeid.

Vi har stilt to spørsmål:

Olaug Torset, Kristiansand:

1. - At vi kristne må høre etter Guds stemme slik den er gitt oss i Bibelens ord. Vi må søke sammen der vi kan gjenkjenne Jesu

hyrderøst i forkynnelsen - hvor det måtte være. Dersom ordet om forsoningen og syndsforlatelse forsvinner, blir budskapet uinteressant også for dem som vil være kristne. Og om vi begrenser oss til det som er politisk korrekt, mister vi som salt i verden vår kraft og kirken smuldrer opp innenfra. Derfor er det en stor utfordring å stå fast på Bibelens ord, men også å være sannheten tro i kjærlighet, både for den enkelte og for kirken. Misjon og evangelisering marginaliseres, men er vårt hovedoppdrag i verden.

2. - Jeg tror vi fortsatt har en slags folkekirke i Norge som samler folk til livs- og dødsritene og fungerer som seremonimester. Menigheter der Skriften fremholdes som eneste veien til frelse, vokser frem utenfor de etablerte kirkesamfunn. De som hevder at Guds ord er evig gyldig og Jesus den eneste vei til Gud, må være forberedt på å bli forfulgt og kanskje også bli fengslet for sin tros skyld. Et scenario er at de kristne i den tredje verden kommer til oss med det gamle evangeliet. Globaliseringen gjør at vi kan holde kontakt med kristne over landegrensener om vi må leve våre liv i husmenigheter. Det blir enda mer aktuelt å høre forkynnelse og holde kontakt via moderne

1. Hva er de største utfordringene med tanke på den kirkelige situasjon framover?

2. Hvis Herren ikke har kommet igjen om 25 år, hvordan tror du kirkelandskapet ser ut omkring år 2030?

kommunikasjonsmidler som internett og koble sammen husmenigheter og forsamlinger elektronisk. Men Gud er fortsatt en levende Gud og frelser som ikke forlater sine barn.

Alf Danbolt, Tomter:

1. - Å løsrive seg fra menneskelige bindinger både til mennesker og organisasjoner/ institusjoner ol. slik at en frimodig kan følge de anvisningene vi finner i Bibel og bekjennelse. Vane, vennskap, familie, tradisjoner osv. kan dessverre gi skylapper som hindrer en i å reagere bibelsk på frafallet i vår tid.

2. - Om ikke Gud har sett i nåde til oss og gitt oss en omfattende vekkelse, tror jeg vi vil ha en videreføring av Den norske kirke som et statens religionsvesen styrt av tidens motetanker i enda sterkere grad enn i dag. Så vil vi ha en luthersk frikirke med kvinnelige prester og en middels liberal teologi. Den vil antakelig hovedsaklig ha rekruttert fra Frikirken og Normisjon. I tillegg vil vi ha en åndelig sterk luthersk frikirke som holder fast ved Bibelen som Guds ord. Den vil være en samling av flere mindre kirker/menigheter som ble født ut av den situasjonen vi nå er

inne i. De som er med her, vil i hovedsak komme fra DELK, Strandebarm, Messiaskirken og ulike bedehusmenigheter. Organisasjonsmessig er det ikke sikkert at dette blir ett kirkesamfunn, men med felles teologisk basis vil de stå sammen i et nettverk. Organisasjonene vil ikke lenger være tverrstrukturer i ett kirkesamfunn, men i flere, og ha justert sitt arbeid og organisasjonsapparat i forhold til en ny kirkevirkelighet. Deres teologiske grunnholdninger vil avgjøre i hvilke kirkesamfunn de vil fungere.

Raymond Lillevik, Nesna:

1. - For det første: Å binde sammen alle bekjennelsesfellesskapene. For det andre: Å bidra til vekst av både Den Hellige Ånds gaver og frukter, altså Åndens kraft samt helliggjørelse/etterfølgelse.

For det tredje: Å unngå at menighetene lukker seg inne, men tør å være frimodige både i misjon, bistand og samfunnsdebatt.

2. - Fremdeles store geografiske forskjeller, men Vestlandet og Sørlandet er neppe like assosiert med konservativ kristendom som til nå. Mer fragmentariske kirkesamfunn og nye nettverk.

Ottar Mikael Myrseth, Ålesund:

1. - Den største utfordringen er uten tvil å hjelpe mennesker som leter etter åndelig lederskap andre steder enn i Den norske kirke, til å finne et nytt rom der de kan praktisere sin tro. Bortfalt av genuin kristen substans i statskirken er like påfallende som bortfallet av kristen tro i kulturen.

En stor utfordring er også å få de mange gruppene som prøver å etablere seg som alternativ til statskirken, til å tenke ekklesiologisk. Mange av forsøkene på å være protestantisk kirke i forlengelse av statskirken, vil kunne få en kort levetid på grunn av manglende ekklesiologisk substans.

2. - Den offisielle kirkeledelsen i Den norske kirke vil være langt mer politisert enn i dag. Partipolitikk vil dominere den såkalte folkekirken. Ellers vil denne kirken ha en plass i samfunnet som svarer til dagens idrettsbevegelse eller Røde Kors, dvs. større vekt på veldedighet enn åndelighet. Bedehusene vil stort sett vært solgt, og det vil være vanskelig å spore tradisjonell kristendom på tuftene av Den norske kirke. En kraftig skog av menigheter og grupper kristne vil ha vokst opp. Noen rent kongregasjonalistiske, andre med en viss kirketilknypning. Tradisjonelle protestantiske kirker vil være omtrent borte, og en ny form for ekumenikk vil oppstå: For-

Forts. side 23

Staten og Den norske kirke

Høringssvar fra FBB

1. Hvilke overordnede prinsipper bør ligge til grunn for tros- og livssynspolitikken?

Høyesterettsdommen i Børre Knudsen saken i 1983 innebar et brudd med den kristne arv og lovgivning i Norge gjennom 1000 år fra Olav den Hellige og frem til det 20. århundre. Gjennom denne domsavgjørelsen ble Staten på den ene side juridisk fristilt fra kristen tro og etikk i "verdslige" spørsmål, mens den i såkalte kirkelige spørsmål fikk bekreftet sin styringsmyndighet over Den norske kirke. Kirkestyret har Staten ikke vist seg i stand til å utføre på grunnlag av bibelsk og evangelisk-lutherske lære. Den politiske sammensetningen i Stortinget medfører at det verken er vilje eller kompetanse til å styre kirken på grunnlag av retningslinjene i Grunnlovens § 2. På det teologisk-læremessige området står Staten for en livssyns- og kirkepolitikk som i realiteten bryter ned evangelisk-luthersk lære i det norske folk, og også i Den norske kirke. Politiske ledere i Stortinget og Regjering går inn for å innføre ordninger og liturgier som er uforenlige med kirkens overleverte tro og lære. Dette skjer på ideologisk grunnlag, men også gjennom statlig utnevnelsepolitikk til proste- og bispestillingene i kirken.

Grunnlovens § 2 fremholder at det er et samsvar mellom Statens religion og foreldrenes oppdrageransvar overfor sine barn. Det forutsettes et samvirke mellom statens religion og foreldrenes oppdragsansvar. Lære og liv skal prege folket på evangelisk-luthersk grunnlag. Både i lære og liv har Staten forsømt sin forpliktelse. En konsekvens trenger ikke å være at man derfor må fjerne nåværende § 2 i Grunnloven og erstatte den med en annen mer "tidsriktig" utformning. Grunnlovens § 2 bør bli stående med henblikk på at nye generasjoner kan oppdage det umistelige innholdet som denne bestemmelsen er bærer av. Begrepene "arv" og "verdigrunnlag" som er foreslått i en ny verdiparagraf, anser vi som et mindre egnet grunnlag enn nåværende § 2 for statens tros- og livssynspolitik.

2. Den norske kirke som statskirke:

- Bør fortsette
- Bør avvikles
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

Den norske kirke bør avvikles som statskirke. Den bør gis religionsfrihet på linje med andre trossamfunn, og uten statlig overstyring f. eks. gjennom utnevning av biskoper. Stortinget og Regjeringen er ikke kvalifisert til å være kirkestyre. Dette betyr ikke at Statens livssynspolitik må frasi seg evangelisk luthersk religion, men vilkårene for å være kirkestyre er ikke til stede. Det ligger i en kristen kirkes sendelse at dens mål er å bli en folkekirke. Men den skal også være en bekjennelseskirke. Uten tro på Jesus Kristus og bekjennelse til sannheten i det bibelske budskap kan den ikke utføre sitt oppdrag. Den norske kirke bør få frihet til å leve og virke i samsvar med Bibel og bekjennelse uten ideologisk overstyring fra Staten og politiske partier.

3. I hvilken lov bør Den norske kirke være forankret?

- Grunnloven
- Egen kirkelov vedtatt av Stortinget
- Lov om trossamfunn
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

Vi har ingen absolutt formening om dette. Det avgjørende er hva som blir innholdet i lovgivningen.

4. Hvordan bør Den norske kirke finansieres?

- Gjennom medlemsavgift
- Medlemsavgift med noe støtte fra det offentlige
- Støtte fra det offentlige og med noe medlemsavgift
- Offentlig finansiering uten medlemsavgift
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

Den norske kirke bør ha offentlig økonomisk støtte. Den bør også finansieres via andre kanaler, men dette må ikke nødvendigvis være en medlemsavgift, men kan være en kombinasjon av frivillige gaver og inntekter fra kirkelige virksomheter. (Kirken er ingen "forening" på linje med et idrettslag eller lignende.)

5. Hvordan bør valgordningene og demokratiet være dersom statskirkeordningen avvikles?

- Valgordningene bør være som i dag
- Øke bruken av direkte valg til kirkens besluttsende organer
- Vet ikke/ønsker ikke å svare

Eventuelle andre ordninger:

Det bør arbeides for en valgordning som innebærer at de som bekjenner den kristne tro, velger og er valgbare.

6. Dersom statskirkeordningen avvikles, hva bør i så fall stå i § 2 (eller i en annen paragraf) i Grunnloven i tillegg til prinsippet om religionsfrihet?

(Her kan du/dere sette kryss på ett eller flere alternativer)

- Ingen tillegg
- De politiske prinsipper som statsforfatningen bygger på; så som demokrati, rettstaten og menneskerettighetene
- Det kristne og humanistiske verdigrunnlaget
- Det humanistiske verdigrunnlaget
- At Den norske kirke er en evangelisk-luthersk kirke
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

Eventuelt annet:

Vi viser til pkt 1 ovenfor

7. Hvem bør ha ansvaret for gravferdsforvaltningen?

- Den lokale kirke (menighetsråd eller kirkelig fellesråd)
- Kommunen
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

(Den lokale menighet, kirken bør ha hovedansvaret for gravferdsforvaltningen).

8. Hvem bør eie og forvalte kirkebyggene?

- Den lokale kirke bør eie kirkebyggene og ha det økonomiske ansvaret
- Den lokale kirke bør eie kirkebyggene, og kommunen bør ha det økonomiske ansvaret
- Kommunen bør eie kirkebyggene og ha det økonomiske ansvaret
- Vet ikke/ønsker ikke å svare

Den lokale kirke må fortsatt eie kirkebyggene. Hvem som skal ha det økonomiske ansvaret, avhenger av hvilken finansieringsordning som velges for Den norske kirke. Det avgjørende er at det legges til rette for en økonomi som gjør det mulig å ivareta og drive kirkehusene på en forsvarlig måte. Her har kommunene også et betydelig kulturhistorisk ansvar.

– Hvordan gjøre kirken attraktiv?

AV JANIS VANAGS, ERKEBISKOP I LATVIA

Vår oppgave er ikke å gjøre barna til bedre mennesker, selv om det er viktig nok. Vår oppgave er å hjelpe dem til å bli frelst ved den endelige dom. Det er selvsagt viktig hvor godt et menneske er, men det som har med evig liv å gjøre har aller høyeste prioritet. Da handler det ikke bare om å gi dem kunnskap om Gud. Målet er å gjøre dem til medlemmer i kirken. Paulus talte om kirken som Kristi legeme. Da Kristus steg opp til himmelen, etterlot han sitt legeme på jorden - kirken. Vi danner ikke en kirke bare ved å lage en organisasjon, et fellesskap, men ved at vi blir lemmer på Kristi legeme. Det er bare Jesus Kristus som kan frelse oss på dommens dag, og skal vi møte ham må vi se etter hans legeme på jorden som er hans menighet – for det er der han er å finne.

Barn og religion

Som barn kjente jeg bare til kirken som kirkebygninger jeg passerte på veien til skolen. Og Bibelen kjente jeg bare som "matematikkbibelen", "fysikkbibelen" og lignende. Det er et Guds under at Gud kunne skape rom for seg selv i slike omgivelser, men Han gjorde nettopp det. Hva er det som skjer i et barn når det begynner å søke etter Gud? I land med kristne tradisjoner vil en slik søken kunne bli pakket inn i kristne termer. Et barns bønn vil kunne ta form av Fadervår som det har lært av foreldre, besteforeldre eller andre.

I en latvisk kontekst - uten kristne tradisjoner - ble det som kyllingene som kom ut av et egg, de løper etter det første store objektet som beveger seg. De tenker at det må være moren. Noen vitenskapsmenn tok en

gang en død rev og dro den forbi noen nytutlekkede kyllinger, og de fulgte den som om det skulle vært moren. Det er det som er situasjonen for et barns sjel som lever i et land uten kristen bakgrunn. De som kommer fra land med en kontinuerlig kristen tradisjon har nok vanskelig for å forstå hvordan dette er.

Zevs eller Jesus?

For meg var dette objektet som beveget seg en bok om gammel gresk mytologi. Jeg var vel omtrent sju - åtte år gammel, og jeg begynte å be til Zevs og Apollo for jeg var ikke redd for djevelen eller Satan, men Hekate og de gamle demonene i Hades. Kanskje står jeg her som en av de siste som er omvendt fra gresk religion.

Slik er situasjonen når man står uten noen tradisjon. Da ser man seg omkring og tar det en finner. Dette er vel også situasjonen i vesteuropa, for vi lever i en postmoderne tid. I premodernismen var det store slagordet: «Gud er sannheten». Det var et samfunn med prester som oversatte dette til politikerne, som gav det videre til folket. Med moderniteten skiftet ikke strukturene, men slagordet ble til «vitenskapen er sannheten», og det nye presteskaper var naturvitenskapsmennene som tolket dette nye budskapet for folket. Men i vår postmoderne tid er slagordet at det ikke finnes noen objektiv sannhet. Overhode ingen sannhet.

I den førmoderne tid ble alt det prestene sa akseptert som sannhet, og til og med forsvart med verdslig og politisk makt. Så kom tiden da vitenskapen sa at kristendom ikke er sannhet. De prøvde å gjemme døren til Kristus. Men nå i vår tid er døren til Kristus gjemt blant hundrevis av andre dører.

Forsøk på å senke terskelen

Jeg møter mange tilbud langs gatene i Riga. Spørsmålet er hva som skal til for at et barn eller et ungt menneske skal åpne døren til kirken. Hvordan kan vi gjøre kirken mer attraktiv, hvordan gjøre den innbydende for ungdommer som har så mange tilbud. Spørsmålet om hvordan en kan være en inviterende kirke stilles av enhver menighetsprest og aktivt menighetslem. Vi kjenner Kristi befaling om å gjøre alle folkeslag til disipler.

Det har vært gjort mange forsøk på å gjøre kirken mer nødvendig i samfunnet gjennom involvering i politiske prosesser, gjennom miljøengasjement og lignende. Jeg er ikke i mot dette, jeg tror det er viktig å mobilisere til ansvar for skaperverket. Det er flott at biskoper og kirkelige råd kan hjelpe til å skape fred mellom mennesker i krig. Men er det mulig å gjøre kirken mer nødvendig, mer attraktiv på denne måten? Hva blir forskjellen til andre som gjør det samme, slik som for eksempel Greenpeace?

Det har vært gjort forsøk på å gjøre terskelen inn i kirken lavere, for å gjøre det lettere for folk å komme inn. Tale om Guds løfter, budene, synd, Jesu gjenkomst, og lignende har vært betraktet som fortidslevninger som ikke lenger passer for dagens mennesker. Man vil bringe kirkens budskap nærmere menneskers daglige problemer i vår tid.

To eksempler

I en kirke i Tyskland hørte jeg en tale ut fra evangelieteksten om mannen som gikk til naboen for å låne brød. Den kvinnelige presten snakket om hvordan det er når mennesker trenger hverandre. Til forskjell fra mannen i Jesu lignelse trenger ikke folk i dag naboen, for bensinstasjonen er åpen døgnet rundt. De kan gå og kjøpe brødet der. Folk trenger ikke lenger hverandre. Det var jo en interessant tanke, men utfra denne talen kunne jeg ikke se noen mening i at Jesus fortalte denne lignelsen. Fortalte han den i protest mot fremtidens bensinstasjoner? Og når menighetene lytter til slike prekener i vår tid begynner de å sammenligne: Hva blir forskjellen til en god teaterforeførelse - eller kunne de bli erstattet av å lese en filosofisk bok eller lignende? Hvorfor skulle de gå til kirken?

Det har vært gjort mange forsøk på å gjøre kirken mer attraktiv gjennom ekstraordinære aktiviteter. Jeg

så en TV-reportasje fra en kirke, også den i Tyskland. De hadde disko i kirken, og det var veldig mange unge i kirken. Men ble målet oppnådd? Det kom jo nye mennesker i kirken. Reporteren spurte om de likte dette? «Å ja, dette var mega bra.» Det var spennende å danse på et slikt sted, men jeg tenker: Hva fikk de med seg da de lukket kirkedøren bak seg denne kvelden? Var det noe som fikk dem til å søke etter denne døren igjen når deres sjel var nedtrykt eller rystet? Eller ville denne kirkedøren i deres bevissthet bli som andre dører de hadde gått inn til disko så mange ganger før?

Forstå umiddelbart?

Mange menigheter har gitt fra seg den mer enn tusenår gamle liturgiske tradisjonen for å gjøre kirken innbydende, og gjort gudstjenesten slik at enhver som tilfeldigvis kommer inn i kirken skal kunne forstå det som foregår der. Det er et godt poeng i det, men på den annen side: Dersom en person umiddelbart forstår hva som tilbys, vil han da komme igjen tiende gang, ja hundrede gang? Er det fortsatt muligheter for vekst?

Hvorfor snakker jeg om dette? I 50 år levde vi under forhold der det å gå til kirke kunne koste deg karrieren, ja din frihet. En venn ble dømt til fengsel i sju år for å ha spredt biler. Under slike forhold

hadde folk som kom til kirke en klar motivasjon for å komme. Så kom en periode da kirken var veldig interessant for folk. De politiske forholdene var endret slik at det ikke var farlig å gå til kirke, og folk strømmet til i så store mengder at det skapte problemer for de få prestene. Også denne tiden er forbi nå.

Så spørsmålet er temmelig akutt nå: Hvordan få folk til kirke? Jeg har allerede nevnt noen eksempler på hva som er blitt forsøkt.

Døperens eksempel

Men det er et annet svært utfordrende eksempel. Døperen Johannes forsøkte ikke å konkurrere med politiske eller sosiale organisasjoner i Jerusalem den gangen, han prøvde ikke å organisere attraksjoner slik som disko for å trekke til seg folk. Han laget i stedet terskelen veldig høy, men folk strømmet til ham fra hele Judea og Jerusalem for å bli døpt i Jordanelven.

Hva var det Døperen kunne tilby i konkurranse med de mange kulturelle tilbudene i Jerusalem i hans tid? Jo, omvendelsesforkynnelse. Men hvordan kunne

Janis Vanags, erkebiskop i Latvia. (Foto: Alf Danbolt)

(Foto: Alf Dambolt)

dette virke tiltrekkende på noen? Jeg tror døperen Johannes suksess var at han tilbød noe helt enestående, han druknet ikke i mengden. Han var den eneste som ropte ut: «Guds rike er nær, omvend dere!» Han hadde ingen konkurranse, og alle gikk til ham.

Kirken uten konkurranse

Her ser jeg en helt klar parallell. Det er drøssevis av politiske-, miljø- og veldedighets organisasjoner som utfører et helt utmerket og nødvendig arbeid i denne verden. Kirken kan velge å konkurrere med dem alle sammen. Men den vil være en tapende outsider i dette. Så hva kan kirken gjøre? Det er ingen som roper ut at Guds rike er nær, omvend dere og tro på evangeliet - bare kirken. Her er kirken uten konkurranse, og jo tydeligere kirken vil si dette, jo mer attraktiv vil den være blant dem som er kalt av Den Hellige Ånd.

Selvfølgerlig kan det reises mange spørsmål og innvendinger. For eksempel vil det ikke være slik at om folk ikke liker talen om omvendelse, så vil de ikke komme til kirken flere ganger? De som ønsker å danse vil ikke komme til kirken, men til et dansested. Men kirkens målsetting med sine aktiviteter er jo ikke å få mange mennesker inn i kirkebygningen! Det er lett å få folk til å komme til kirkebygningene. Da vi fikk sendingene med humanitær hjelp, da stod det køer ved kirkenes dører for å motta hjelp. Da sendingene ikke kom lenger, sluttet også folk å komme.

Hva skal kirken invitere til?

Det finnes mange positive metoder for å få folk til å komme til kirkene. Men kirken må ikke glemme hva den skal være attraktiv for og inviterende til. Kirkens oppgave er invitere mennesker til frelse fra synden, djevelen, døden og fortapelsen. Og til å møte Herren ansikt til ansikt. Om kirkens invitasjon er fylt med et annet innhold, da er den distraherende og ikke attraktiv. Tar ikke kirken en risiko for at folk vil si at dette er harde ord, hvem kan høre på

Om artikkelforfatteren:

Janis Vanags (født 1958) ble omvendt som student mens Latvia var en del av Sovjetsamveldet. Han visste at han med å studere teologi ville ødelegge ikke bare sine egne, men hele familiens muligheter til utdannelse og gode jobber for resten av livet. Han begynte å sove på gulvet for å herde seg til Sibir, hvor de fleste prestene var blitt sendt. Det var ikke mange prester igjen, og de var gamle. Men de var flere unge som ble omvendt. Resultatet av denne ungdomsvekkelsen ble at flere unge prester og kristne ledere stod klare da jernteppet falt. Janis var da prest i Saldus, en by ca. 10 mil fra hovedstaden. Han begynte å undervise i teologi på det teologiske fakultetet ved siden av preste-tjenesten, og ble i 1993 valgt til erkebiskop i kirken. Han omtaler sin kirke som Europas mest liberale før kommunistene overtok makten, mens den nå har fått et annet ståsted. Han ordinerer ikke kvinner og satser på konservativ teologisk litteratur oversatt til latvisk.

dem? Det er mulig. Men vi skal huske på at vår Herre Jesus Kristus aksepterte at mange av hans disipler gikk sin vei og sluttet å følge ham. Han ble bare værende sammen med dem som sa: «Herre, til hvem skal vi gå, du har jo det evige livet». Jesus prøvde ikke å være attraktiv for alle.

De helliges samfunn, fellesskapet i Herrens nærhet er enestående i verden. Det er ingen konkurrenter. Luther peker i sitt arbeid om konsilene og kirken (1539) ut sju kjennetegn på kirken, sju kjennetegn på hvem som er Guds folk. Det første kjennetegnet er Guds hellige ord. Deretter dåpens og nattverdens sakramenter, binde- og løsemakten, ordinasjonen/kirkens embete, den offentlige bønn med takk og lovprisning, velsignelsen av Kristi kors: At kirken bærer korset under forfølgelser. Slik kan Guds folk bli gjenkjent i verden.

En kirke som søker å bli attraktiv på bekostning av dette særpreget, mister sin identitet. Den går inn i en håpløs konkurranse med denne verdens organisasjoner, og blir uinteressant for det er ikke behov for den. Hva er interessant med kirken om den bare er en av mange NGO's i samfunnet? Er problemet i dag virkelig at kirkens budskap er for sterkt? Eller den virkelige grunnen at kirken i dens uttrykksformer, budskap, forkynnelse er så tilpasset det sekulære samfunnet at mennesker ikke ser forskjellen mellom kristne menigheter og Røde Kors.

Liberalteologiens svakhet

Hvordan kan folk se kirkens særkjennetegn som attraktive og interessante? Det er utfordringen for teologene, først og fremst de som praktiserer som prester i menighetene som skal avdekke troens skjønnhet og sannhet. For å kunne utføre denne oppgaven må teologien vokse ved å praktisere Guds ord, og være rotfestet i kirkens åndelige liv.

La meg dele noen refleksjoner om hva jeg fant attraktivt og frastøtende i den perioden da jeg var søkende, og fant min vei til kirken. Dette hendte som tidligere nevnt i en tid da kontakt med kirken kunne føre til alvorlige problemer i ditt daglige liv. Jeg har nevnt min venn, og i mindre målestokk skjedde det også med meg og andre av mine venner som mistet jobber og fikk andre problemer fordi vi gikk til kirken.

Det var svært viktig for oss at disse offerne var for Gud og ikke for en ideologi eller andre menneskers ideer. Dessverre var de få lutherske teologiske bøkene som ble skrevet på latvisk mellom de to verdenskrigene av akkurat motsatt oppfatning. Jeg kjenner ennå i dag følelsen av tomhet og frykt da jeg startet studiet ved det teologiske seminaret. Det betød enden på min karriere og også for mine barns karriere. De var små barn den gangen, men altså likevel utelukket fra en karriere i det sovjetiske systemet.

Miste fotfestet

Jeg leste et kompendium om Det gamle testamente som var basert på en historisk-kritisk tilnærming til Bibelen. Der leste jeg om den syriske agenten Elija som kjempet mot Ba'al prestene for å hindre den fønikisk politiske innflytelsen i Palestina. Jeg leste om Bibelen som var satt sammen av forskjellige menn med forskjellige hensikter.

Jeg leste om Kristi oppstandelse i en bok av en kjent latvisk teolog som skrev at Kristus hadde stått opp ved å leve i hjertene og minnene til disiplene sine. Da følte jeg at jeg mistet fotfeste. Jeg husket Pauli ord: «Men er Kristus ikke oppstått, da er vår forkynnelse intet, og den tro dere har, er intet». Det var en veldig direkte opplevelse, for jeg tenkte dette var Guds ord.

Hadde jeg nå ødelagt livet mitt på grunn av en illusjon? Det var ille å ta feil, men verre var spørsmålet: Hva kan en person som bare lever i minnene til noen døde fiskere og andre menn gjøre? Før andre verdenskrig var vi dominert av det teologiske fakultetet i Tartu, Estland som var temmelig liberalt.

En prest som var rektor ved det teologiske fakultetet i Riga, Latvia sa nylig i et møte med politikere noen ganske sterke ord om den lutherske kirken. Han sa: «Da de russiske okkupasjonstroppene kom i 1940 kollapset den lutherske kirken som et korthus.» Jeg var ganske irritert den gangen fordi jeg som biskop prøvde å presentere kirken som en sterk og viktig organisasjon.

Men da jeg tenkte over hva som hente i sovjettiden, måtte jeg være enig med ham. Det kirken opplevde i den tiden var virkelig i nærheten av en total kollaps i de fleste menighetene. Det var selvsagt på grunn av sterk forfølgelse, men den romersk katolske kirken klarte seg mye bedre enn den lutherske kirken. Det var mange lutherske kirker som ble stengt, og jeg tror bare en eneste katolsk kirke ble stengt.

Jeg tror det er fordi at en kirke der Guds nærvær bare finnes i minnene, i fantasien, ikke er attraktiv nok til at man vil holde seg til den på tross av forfølgelse. Derfor tror jeg at kirkene i de postkommunistiske landene nå er mer konservative i teologien, og er blir karakterisert som biblistiske.

Bibelsyn som tåler et møte med virkeligheten

Men hva er det de mener med denne merkelappen biblistisk? Den samme rektoren som jeg nevnte, sa at vi skulle ikke tjene papirpaven. Han sa at Bibelen er lutheranernes papirpave, og vi skulle ikke bli katolikker. Men jeg tror at kirkene i de postkommunistiske landene er mer villige til å tjene papirpaven fordi de er preget av lidelse og forfølgelser. Det som var vitalt overlevde, mens det som var svakt hadde man forlatt. Det blåste vekk med vinden.

Jeg tror at for å gjøre kirken sterk og attraktiv, må

dens teologi presentere den sanne og aktive Guds nær-
vær, men også det guddommelig opphav og troverdig-
heten til den bibelske åpenbaringen. Dette er ekstremt
viktig for kirkens eksistens. Om den mister klarheten i
hva Guds ord er, kan den bare være kirke under veldig
fredelige forhold.

Begrensede livserfaringer

Jeg tenker i paralleller. På lørdagene er det alltid en ar-
tikkel om sex i avisen, skrevet av en ung vakker kvinne
som skriver om sine erfaringer. Jeg så henne på TV
hvor hun temmelig arrogant sa at det å putte alt inn i
moralske kategorier var som å elske med en død per-
son. Det er ikke noe som er godt eller ondt, det er det
folk gjør dem til, det de føler. Det er godt for dem eller
dårlig for dem. Hun var veldig arrogant overfor dem
som snakket om moral.

Jeg vil si til henne at: Du føler deg sterk og beskyt-
tet i veldig begrensede situasjoner i livet, helt til noen
kommer og voldtar deg. Det er ikke godt eller vondt
for deg, det er bare et spørsmål hva personen føler.
Når noen kaprer et fly å styrter det inn i ditt hus vil du
da si at det var godt for disse menneskene? En slik mor-
al kan bare fungere i veldig begrensede livserfaringer.
Når du er i en beskyttet sammenheng kan du snakke
slik om dette.

Jeg tror det er på lignende måte med kirkene. Når
det er en trygg ramme rundt uten forfølgelser eller
prøvelser. Da kan man spørre om Bibelen er Guds ord
eller ikke.

Det er Gud selv som taler

Jeg har lest en bok om harakiri, rituelle selvmord. Om
når du spretter opp magen med en kniv. En samurai
skriver om hvordan det føles, at smerten blir så utå-
lelig at en trenger en stålstang å klynge seg til. Jeg
tror at denne stålstangen for den kristne kirke er den
sterke overbevisningen at Bibelen ikke er en bok om
Gud. Hva er den? Gud er ikke et tema i Bibelen, ikke
et objekt for Bibelen, men dens subjekt. Det er Gud
som selv taler gjennom Bibelens sider, gjennom lov og
evangelium. Han forkynner oss sin lov, og denne loven
handler ikke bare om forståelse.

Luther har sagt dette veldig tydelig. Han sa: «Jeg
kan bare bringe Guds lov til ørene, når loven kommer
inn gjennom ørene begynner dens arbeid ved Den
Hellige Ånd.» Slik er det med Guds lov: Når den har
kommet inn gjennom ørene til folk, begynner Ordet
sin gjerning. Det fører til anger og bot. Det leder til at
en roper til Gud om hjelp.

Så kommer ordet med evangeliet som løser fra sam-
vittighetens smerte fordi Jesus Kristus har gitt sitt liv
for å frelse oss fra den evige dom. Dette er den eneste
trøst som hjelper et menneske i sjelenød. Det er dette
det handler om.

Det sentrale punkt

Tidene har skiftet, men kirken har gjennom sin snart
2000 årige historie holdt fast ved dette sentrale punk-
tet. Dersom kirken ikke bringer ordet om lov og evan-
gelium til mennesker, da skjer ikke denne prosessen.
Da får du tomme kirker, eller fulle kirker med åndelig
sett tomme mennesker fordi denne fundamentale pro-
sessen ikke har funnet sted. Derfor tror jeg denne klare
forståelsen av Bibelen som Guds ord er helt essensiell
for kirkens eksistens.

Noen har reflektert over om Guds ord finnes i Bibe-
len. Og om det finnes, hva er det? Man leter etter ka-
non i kanon, etter hva som er Guds ord og ikke. Men
på denne måten gjør vi oss selv til dommere over Bibe-
len. Forkynnelsen av Guds ord som Guds ord handler
om kirkens eksistens.

Tolkningen av Bibelen

Det siste jeg vil nevne er spørsmålet om forståelsen,
tolkningen av Bibelen. Bibelen var opprinnelig ikke for
den enkeltes personlige lesning. Det var en bok som ble
lest under gudstjenesten. Den ble ikke brukt av enkelt-
personer av rent praktiske årsaker: Man hadde bare
ett eller noen få kopier av for eksempel Pauli brever.
Helt til Gutenbergs eminente oppfinnelse kunne man
ikke trykke Bibler, og selv da var den bare for de få på
grunn av den høye prisen. I mesteparten av kirkens
historie var dette det normale, at Bibelen ble brukt un-
der gudstjenesten i kirken, og ikke i private hjem.

Nå når det er blitt mulig å trykke Bibler i store
mengder til en overkommelig pris, er det blitt mulig
for alle å ha sin egen Bibel, åpne den og lese i den.
Men dermed kommer også problemet med tolknin-
gen, forståelsen av Bibelen.

Ånden og kirken

Hvordan kan mennesker forstå det de leser i Bibelen?
Svaret er ved Åndens hjelp. Den Hellige Ånd som har
inspirert Bibelen er den som kan forklare meningen
med den. Problemet er imidlertid å avgjøre hva som
er Åndens tolkning når flere hevder motstridende ting.
Enhver sekt kommer med sin egen tolkning. Da må
vi huske på at Ånden har lovet å forklare det først og
fremst til kirken, og ikke til den enkelte. Kirken er satt
til å fortolke Bibelen og evangeliet.

Vi er naturlig nok litt skeptiske til dette, og spør om
ikke dette er romersk-katolsk tenkning med Bibel og
tradisjon. Men også vi lutheranere har en tradisjon, vi
må være ærlige nok og innrømme det. Vi kan ikke en-
keltvis tolke akkurat som vi vil. Vår tradisjon er kom-
met til uttrykk i det vi kaller de lutherske bekjennelses-
skrifter som viser hvordan vi lutheranere er enige om
å forstå Bibelen. Det er veldig trøsterikt. ■

Skapt til mann og kvinnne

Kirken og en moderne kultur

AV THOMAS BJERKHOLT,
PASTOR I TRONDHEIM FRIKIRKE

F or mange år siden skrev den kjente psykiater
Berthold Grünfeldt at det pågår en kulturrevo-
lusjon i de vestlige land. Han tenkte da på de
enorme endringene som gjør seg gjeldende i synet på
mann og kvinne. Likestillingsidealet, kombinert med
den moderne individualisme, fører til en tenkning
hvor den enkelte i stor grad skal forme sin egen livs-
stil, ubundet av tradisjonelle forestillinger om kjønn,
seksualitet og kjønnsroller.

Mye er godt og riktig i det moderne likestillings-
idealet: Like sosiale rettigheter for mann og kvinne,
lik lønn for likt arbeid osv. De tradisjonelle kjønnsrol-
lene var for trange. Kvinnene har erobret nye arenaer
innenfor politikk, kultur og i kirkeliv. Mannen er også
i større grad trukket inn i ansvaret for hjem og barn.
Her er mye å glede seg over.

Men utviklingen har også sterke negative trekk.
Den kristne seksualitet er på vikende front. Fri abort,
skyhøye skilsmissetall og seksuell utfoldelse på tvers av
de grenser som ekteskapet setter, hører til de mørkere
sider av kulturbildet, sett med kristne øyne.

I teologien har de fleste kirkesamfunn forlatt tanken
om at Gud har gitt menn og kvinner ulike oppgaver i
hjem og menighet. Og det siste som nå er på vei inn
i vestlig teologi er det kjønnsnøytrale språk. Gud skal
tiltales som både Vår Fader og vår Moder, for - sier
man - Bibelens språk er kulturelt betinget.

Er vi helt akterutseilt? Representerer vi en under-
trykkende og livsfiendtlig livsstil? Jeg ser det ikke slik.
Det er min dype overbevisning at intet er mer livsbe-

jaende, intet mer i pakt med vår dypeste natur enn
vår klassiske kristne skapetro. La meg i denne korte
artikkelen få peke på noen få hovedlinjer. Plasshensyn
tillater ikke en utførlig argumentasjon, men jeg risser
opp det som for meg er noe av de viktigste punktene.

Mennesket i Guds øyne

Det er vår kristne tro at Gud har en plan for våre liv
som mann og som kvinne. Vi er ikke totalt overlatt til
oss selv i spørsmålet om hvordan vi skal leve. I et in-
tervju med Dagbladet (06.02.04) sa forfatteren Erlend
Loe at livet blir så vanskelig når det blir helt opp til oss
selv å forme det. Men slik er det altså ikke! Der finnes
en "masterplan".

Gud gir oss føringer i sitt ord for hvordan livet skal
formes, - som mann og kvinne, som foreldre og barn,
i hjem og menighet.

*Pastor Thomas Bjerkholt
som seminarholder.
(Foto: Boe Johannes
Hermansen)*

Thomas Bjerkholt
(60) har vært pastor i
Trondheim Frikirke siden
1982. Tidligere var han
studentprest i NKSS, fra
1974. (Foto: Boe Johannes
Hermansen)

– H yrdeembetet skal så å si ivareta en åndelig farsfunksjon i menigheten.

I de første kapitlene i 1 Mosebok kan vi lese noen grunnleggende sannheter om oss som jeg sammenfatter slik:

A) Vi er begge (dvs. mann og kvinne) skapt i Guds bilde. Vi er unike. Vi står under Gud, men over alt annet i skaperverket, 1 Mos 1, 27. Dette forklarer det vi kan observere hver eneste dag, nemlig at menneskets evner og anlegg langt overgår det vi ser i dyreriket. Mennesket er ikke et dyr. Mennesket er en helt enestående skapning fordi det er skapt i Guds bilde.

B) Vi er begge avhengige av hverandre. For kvinnen ble tatt av mannen, men mannen er avhengig av kvinnen, 1 Mos 2, 18.20. Paulus sier det slik i 1 Kor 11, 11f.: "I Herren er verken kvinnen noe uten mannen eller mannen noe uten kvinnen. For liksom kvinnen er av mannen, så er også mannen av kvinnen. Men alt er av Gud". Allikevel er kvinnen gitt en støttende rolle i forhold til mannen som er spesiell for henne. Paulus sier at kvinnen ble skapt for mannens skyld. Det er som om mannen er mer avhengig av henne enn omvendt. Ser vi ikke et tegn på dette i det faktum at mange kvinner, særlig enker og skilte kvinner,

i større grad synes å mestre alene-livet bedre enn de fleste menn i tilsvarende situasjon? Jeg fornemmer her noe av skapelsens natur.

C) Vi er begge like store syndere og skyldig for Gud. 1 Mos 3 forteller om fallet. Vi er begge under syndens og dødens lov, og trenger Jesu nåde like meget.

D) Vi er begge like elsket av Gud og like mye gjenstand for hans oppsøkende kjærlighet. For 1 Mos 4 forteller at livet går videre, at Gud beskytter morderen Kain og setter et beskyttende merke i hans panne, som et varsel om det korsets tegn vi alle trenger å bli merket med. Mennesket er forlatt uten Jesus.

Guds design for mann og hustru i hjemmet

Det er bare når mennesket ser seg selv i lys av Guds Ord at vi kan finne vår plass i vår jordiske eksistens. Vi er det vi er fordi vi er skapt i Guds bilde - og fordi vi er syndere.

Men her er mer å si. Gud har en design for våre liv i de ordninger han plassert oss i, særlig når vi taler om hjem og menighet.

Vi tror og bekjenner at Guds vilje er god. Derfor går vi også inn under de apostoliske formaninger med glede, og i forventning om at vi da skal fullbyrde vår bestemmelse. For vi er ikke uten videre der vi skal være! Å være menneske er å bli formet.

Mannen er hode for sin hustru, slik Faderen er det for Sønnen, sier Den Hellige Skrift (1 Kor 11,3). Dette skriftsted er viktig. For Faderen og Sønnen er ett. De er likeverdige personer i den guddommelige treenighet. Likevel er det slik at Faderen er hode for Sønnen. Faderen er den som i større grad leder, Sønnen er den som i større grad ledes. Dette er klassisk kristen teologi. Slik, sier Skriften, er det også med forholdet mellom mann og hustru. Mannen er innsatt som hode, innsatt av Gud. Som Faderen er Sønnens hode, er mannen kvinnens hode. Kan dette bety noe annet enn at han i større grad tenkes som familiens leder, hun i større grad som ledsager? Jeg tror det må være slik. Hun følger ham på en annen måte enn han følger henne.

Dette skal han så gjøre etter Kristi forbilde, sier apostelen. Den kristne ektemann vil elske sin hustru slik Kristus elsker menigheten (Ef 5, 25). Han vil gå ved hennes side, lede hennes gang, tjene og elske i den selvoppofrende kjærlighet. Han er satt til å lede, ikke til eget velbehag, men til beste for hele sitt hus.

Og den kristne hustru vil underordne seg ham og følge ham, slik menigheten følger Kristus, som Ordet sier (Efes 5, 24). Sammen vil de være foreldre med den myndighet og den mildhet som Herren har kalt dem til å utøve. De har et felles foreldreansvar og er begge gitt et forvalteransvar i tilværelsen.

En kristen kvinne kan ikke i sin eksistens tolke seg utelukkende som en mor og husmor. Se hva Salomos Ordspråk sier om den gode hustru! Hun utfolder seg på en stor arena! Allikevel ser vi at Skriften formanner henne til å være "huslig", til å oppdra barn og ha et særlig ansvar for hjemmet (Titus 2, 4 f., 1 Tim 5, 10.14). Derfor er min påstand at Bibelen plasserer den gifte kvinne med barn "nærmere hjemmet", mannen "nærmere arbeidet" ute. Det er ikke et enten - eller, men et både - og. For begge! For den kristne mor ser jeg det derfor slik at hennes yrkesaktive innsats utenfor hjemmet bør komme i tillegg til det ansvar hun har hjemme, ikke i stedet for. Og ektemannen må ikke svikte sitt medansvar hjemme. I vår tid trues dette. Barna overlates i stadig større grad til offentlig pleie. Er dette et fremskritt for barnet og for den kristne familie? Jeg betviler det.

Guds design for mann og kvinne i menigheten

NT og Oldkirken beskriver kvinner i en rekke tjenester i menigheten. Vi ser at både Jesus og Paulus hadde kvinner i sitt følge og gav dem undervisning. I Rom 16 finner vi en rekke kvinner blant de medarbeidere som hilses. Vi ser av 1 Kor 11 og 14 at kvinner har utfoldet seg i gudstjenesten med profetiske gaver. Kvinner har åpenbart hatt ulike lederoppgaver og deltatt i opp-

læring og undervisning, særlig blant barn og kvinner. Men vi ser også at Priscilla, sammen med sin mann, gav "voksenopplæring" av predikanten Apollos (Apg 18,26). Et fullstendig bilde av kvinners tjeneste i Oldkirken er dog vanskelig å fange inn. Men én ting er klart: Vi finner aldri noen kvinne som hyrde eller eldste. De færreste kirkesamfunn finner dette forpliktende i dag. Men jeg kan vanskelig se bort fra at NT pålegger menighetene å innsette kvalifiserte menn til hyrdetjenesten. Hyrdeembetet skal så å si ivareta en åndelig farsfunksjon i menigheten. Oppgaven er å lede hjorden, bygge den opp i den sunne lære og vokte den mot vrang lære (Titus 1, 9, Apg 20, 17-32). Som mannen er gitt en hode-funksjon i sitt hjem, så på tilsvarende vis i menigheten. Primærbildet for menigheten i NT er bildet av et hjem! (1 Tim 3, 5).

Mange vil hevde at dette var en tidsbegrenset ordning hva angår kjønn. Men der finnes en linje vi ikke bør overse: Linjen går fra Jesu valg av de 12 apostler, den fører så videre til valget av Mattias som erstatter Judas (Apg 1), og leder oss til innsettelsen av eldste i hver by (Titus 1,5 og Apg 14,23) Disse skulle være skikkede menn, og tjene i et embede som sees i forlengelsen av apostlenes tjeneste. For Peter, apostelen, kaller seg medeldste (1 Pet 5, 1).

Når Paulus i sin argumentasjon om mann og kvinne i menigheten trekker inn et Herrens bud (1 Kor 14, 37), kan vi da våge å sette den klassiske forståelse på side? Jeg makter ikke det, men vil bøye meg for det jeg tror er Herrens "masterplan", også i menigheten.

Noen vil spørre etter en dypere begrunnelse for dette. Paulus nevner to momenter. For det første henviser han til underordningen som prinsipp (1 Kor 14, 34) også i menigheten. Dette begrunner han i skapelsens orden (1 Tim 2, 13). Som mannen skal lede i hjemmet, så også i menigheten.

For det andre henviser han til det faktum at Eva brøt budet først (1 Tim 2, 14). Dette kan virke provoserende på oss ved første øyekast. Men la meg prøve på en forklaring: Jeg tror at apostelen her har hyrdeembetets korrigerende, avgrensende og tuktede funksjon for øye (Titus 1, 9). Det hører med til hyrdeembetets kall, i visse øyeblikk, å sette ned foten, si nei, øve tukt. Jeg tror at Paulus antyder at i en slik situasjon vil en kvinne være mer utsatt og sårbar enn en mann. Fordi kvinnen av natur søker den gode relasjon, er brobygger og konflikttemper (i større grad enn menn ..?) skal hun ikke ha denne vokter-post i Guds menighet.

Hun skal utfolde seg som mor, ikke som far, også i menigheten. Denne mors-funksjon må vi ikke gjøre trangere enn Skriften selv gjør den. For i hjemmet utfolder mor og far seg side om side i sitt felles ansvar for hjem og barn. Slik bør det også være i Krist menighet - selv om hyrdetjenesten er forbeholdt skikkede menn. ■

Les flere artikler om samme tema på hjemmesiden til:
Skapt til mann og kvinne: www.mannogkvinne.info

- En intakt luthersk kirke *en utopi?*

AV BOE JOHANNES
HERMANSEN

Hvilke valg stod så Leiv Aalens teologiske arvtakere overfor? Dette spørsmålet reiste professor Oddvar Johan Jensen i sitt foredrag: "Hva ble det av Leiv Aalens ekklesiologiske prosjekt? Refleksjoner til spørsmålet om en konfesjonell lutherdom i Norge."

I anledning Leiv Aalens 100 årsdag, 21. september 2006, ble det holdt et seminar på MF, med en rekke innlegg.

Vi sakser litt fra flere av de aktuelle foredragene. (Leiv Aalen var formann i FBB i perioden 1958-63).

Jensen pekte på at det ikke var gitt at hele Aalens kirkelige program kunne realiseres som praktisk teologi for menighetsprester i Den norske kirke.

- Strengt tatt var det ekklesiologisk sett etter hvert bare tre hovedløsninger som bød seg frem, og ingen av dem var uten videre Leiv Aalens: Den brede folkekirkelige løsning, den frikirkelige løsning eller den (romersk) katolske løsning.

Ikke mulig

- Det fjerde alternativ, å redde Den norske kirke som en intakt luthersk kirke med en klar konfesjonell front mot andre konfesjoner, har ikke vært mulig i etterkrigstidens Norge. Spørsmålet er om den noen gang har vært noe annet enn en utopi. I et lengre historisk perspektiv kan man så absolutt diskutere om denne form for kirke noen gang har eksistert, fremholdt professoren i kirkehistorie ved Norsk Lærerakademi.

- Den brede folkekirkelige løsning forutsetter at man til enhver tid er villig til å gjøre de tilpassninger som kreves i forhold til livet i menighetene. Dette gjelder også i sentrale teologiske spørsmål.

Folkekirkepresten må på den ene side forholde seg til en flertydig kirkeledelse og på den annen side til et alminnelig prestedømme som spriker enda mer.

Leiv Aalen levde så lang tid etter det politisk-religiøse enhetssamfunn at hans ekklesiologiske visjon som et praktisk gjennomførbart kirkelig program i virkeligheten var utopisk.

Den norske kirke Jensen pekte på at langt de fleste av Leiv Aalens arvtakere har funnet sin plass i Den norske kirke,

på tross av de endringer som har funnet sted. Dette gjelder også det store flertall av den etterfølgende generasjon teologiske lærere ved MF. De har både brutt med hans linje i økumeniske spørsmål og med FBB som strategisk verktøy for å redde Den norske kirke som en intakt luthersk kirke for fremtiden.

- Det er samtidig tydelig at flere av Leiv Aalens teologiske arvtakere har slitt så mye med å finne sin plass i folkekirken at de har søkt andre løsninger.

Frikirkelige menigheter For dem med sterkes konfesjonell identitet har veien gjerne gått mot overgang til frikirkelige menigheter eller frikirkelige sammenslutninger av lavkirkelig type. Overfladisk sett kunne dette synes som en logisk konsekvens av Leiv Aalens ekklesiologi, men det er bare på overflaten.

- Under denne skjuler det seg en dobbel utfordring. Dels er frikirkene og de lavkirkelige miljø så sterkt preget av reformert kristendom, at avstanden til Leiv Aalen synes betydelig. Dels er innslaget av biblistisk og fundamentalistisk preget bibelsyn så klart at også dette representerer et nærmest uoverstigelig hinder. Det første gjelder særlig sakramentsteologien, noe

Det var stor interesse, med om lag 90 fremmøtte, på seminaret: Luthersk kristendom - hos Leiv Aalen og i dag, som ble holdt på MF. (Foto: Boe Johannes Hermansen)

som av forståelige grunner brøt på dypt vann. Det andre, bibelsynsspørsmålet, var når det kom til stykket nesten like vanskelig, fastslo foredragsholderen.

Høykirkelig kristendom - For dem med en sterkere forankring i høykirkelig (katolsk) kristendom, gjerne liturgisk formidlet, har veien gått mot overgang til gammelkatolske kirkesamfunn eller direkte til Den romersk-katolske kirke. Til en viss grad representerer dette teologisk nyorientering, men det er slett ikke sikkert at det vil være rett å si at avstanden til Leiv Aalens teologi med dette nødvendige vis er større enn for de andre alternativene. Det kommer helt an på hvilket komparativt perspektiv man anlegger.

Oppsummering Avslutningsvis oppsummerte Jensen sitt foredrag slik:

- Satt på spissen kan man si at Leiv Aalens ekklesiologiske prosjekt i større grad hørte hjemme på 1500-tallet enn på 1900-tallet. Kirkelig tilhørighet i en tid med full religionsfrihet vil måtte være basert på individuelle valg både med hensyn til medlemskapet som sådant og hvor langt man vil la seg forplikte av sitt medlemskap.

- Leiv Aalen fant for så vidt en løsning på sitt eget og mange andres trosproblem, men han maktet ikke å forankre dette ekklesiologisk i sin egen tids kirkelige virkelighet. Selv om de svar hans forskjellige arvtakere har gitt spriker i mange retninger, er dette samlet sett et nokså entydig svar på selve hovedspørsmålet: Hva ble det av Leiv Aalens ekklesiologiske prosjekt? I møte mellom eldre konfesjonell lutherdom og Den norske kirke i et pluralistisk samfunn viste drømmen om den intakte lutherske kirke seg å være en utopi. ■

Foredragsholderne under seminaret på MF i anledning Leiv Aalens 100 årsdag, fra venstre: rektor Vidar L. Haanes, professorene Bernt T. Oftestad, Gunnar Heiene, Kjell Olav Sannes, Oddvar Johan Jensen, Tørleiv Austad og Harald Hegstad. (Foto: Boe Johannes Hermansen)

Kirkens enhet

AV BOE JOHANNES
HERMANSEN

For Aalen er kirken den økumeniske sannhetensformidler og utlegger, ofte i kamp med løgner og avviker, men også med vilje til åpen dialog med enhver utlegger av den bibelske lære. Ikke minst dem som mener å kunne overprøve kirkens lære, sa professor Bernt T. Oftestad i sitt foredrag: "Kirkens enhet. Spenningen mellom konfesjonalitet og økumenisitet".

- Det Aalen møtte mot slutten av livet, var nytidens ordning av det kommunikative rommet. Hans klassiske sannhetsspør-

mål ble for mange irrelevant og antikvert. I møte med en slik nyordning må kirken opprettholde og praktisere sitt eget kommunikative ro. Den tradisjon Aalen sto i, og som han ville være tro i mot, kunne ikke hjelpe ham i en slik kamp. Den hadde akseptert konfesjonsstatens enhetskonsepjon, fremholdt Oftestad.

Han pekte på at da den lutherske konfesjonsstaten falt sammen og den sekulariserte demokratiske staten vokste frem og etablerte sin enhet, hadde hans kirke ikke ekklesiologiske forutsetninger til å møte trykket fra det moderne demokratiets kommunikasjonsform. ■

Leiv Aalen og hans formannstid i FBB

AV BOE JOHANNES HERMANSEN

det kirkehistoriske foredraget til Vidar L. Haanes, sa han blant annet:

- Leiv Aalen tok over som formann i BPB (Bekjendelsestro Presters Broderkrets) i 1958, og han ledet da reorganiseringen av foreningen, og formet dens profil til det vi i dag forbinder med FBB (For Bibel og Bekjennelse).

- Høstmøtet 1958 ble preget av nyorganiseringen. Leiv Aalen

fordoblet. Leiv Aalen hadde nok mange disipler som beundret ham og støttet ham i sentrale spørsmål. Men flere av de nydannede teologer var noe reservert. Det følte nok som et mye mer avgjørende skritt å melde seg inn i FBB under Leiv Aalen, enn slik foreningen hadde fungert tidligere, påpekte dagens MF-rektor.

- I 1960-årene hadde Aalen fått en meget sterk posisjon ved MF. Hans arena var fakultetet og fagteologien. Han hadde overtatt og til dels endret Hallesbys lærestol, men han hadde ikke forgjengerens evne til å begeistre lekfolket, mente Haanes.

- Typisk nok var det den konservative og relativt aristokratiske Schreuder-misjonen som ble Aalens organisasjon, og ikke indremisjonen eller studentlaget. I løpet av kort tid omformet Aalen FBB til en slagkraftig bevegelse, og TTK til et fortsatt toneangivende, akademisk tidskrift som talerør for MF-teologien.

Spørsmålet om kvinnelige prester kom for fullt det året Ingrid Bjerkås ble ordinert, i 1961.

Leiv Aalen fikk i 1961 utgitt boken *Kvinnelige prester - hvorfor ikke?* (1961), en artikkelsamling med bidrag fra Sverre Aalen, Regin Prenter, Bo Giertz og Peter Brunner.

- Leiv Aalen skrev forordet, der han påpekte at opinionen tok utgangspunktet i kravet til likestilling mellom mann og kvinne. Men dersom kirkelige instanser lot seg bestemme av dette, ville de ikke lenger være et talerør for det bibelske budskap, men stå i fare for å ende som en værhanne for tidsånden. I dette spørsmål har man riktignok ingen veiledning i bekjennelsen, men det er likevel bare en ting som holder mål i denne sak, nemlig for ramme alvor å søke

svar på det radikale spørsmål: Hva sier Guds ord?

Haanes viste til at Aalen nevner at forfatterne er fra tre nordiske land, samt fra reformasjonens moderland.

- Dette tar han som et tegn på at det fortsatt finnes et evangelisk-luthersk økumene som kan tre i funksjon i en krisesituasjon.

Haanes fremholdt:
- I kampen mot kvinnelige prester fikk Leiv Aalen sterk støtte fra sin unge disippel, Gunnar Stålsett. Bakgrunnen for Aalens begeistring for unge Stålsett var et brev han hadde skrevet til FBB med flere konkrete forslag til hvordan man skulle møte utfordringen fra tidens krav.

- Prestelaget burde ta initiativet til en forberedelse på et skille mellom stat og kirke, så kirken gjennom sine representative organer kan stå klar til å ta over hele apparatet. "Man kan tale om en utmattelsestaktikk fra statens side i forholdet til kirken, noe som belyses av utviklingen i saken om de kvinnelige prester", skrev Stålsett. Derfor "trenger vi en beredskap", så kirken kan "beskikke sitt hus". Stålsett foreslo selv en aksjonsplan, og FBBs sekretariat under ledelse av formannen skulle stå for ledelse og koordinering. Resultatet av dette ble den såkalte "Hald-konferansen", der Leiv Aalen deltok sammen med en rekke konservative teologer fra hele Norden for å drøfte "Folkekirken i dagens situasjon". Leiv Aalen sluttet som formann i FBB i 1963, etter fem år.

Den såkalte dissentersaken som preget MF på 1970-tallet, og så det faktum at professorrådets flertall så i 1972 gikk god for kvinnelige prester, gikk dypt inn på Leiv Aalen. Slik ble de siste årene av Aalens virke preget av strid, både utad og innad på fakultetet. ■

Dåp og omvendelse

AV BOE JOHANNES HERMANSEN

Leiv Aalen gjennomgikk flere teologiske "omvendelser" og endret sitt dogmatiske grep minst tre ganger, påpekte professor Torleiv Austad i sitt foredrag: "Dåp og omvendelse i lys av brytningen mellom lutherdom og pietisme".

- I tråd med pietistisk tradisjon spilte ikke dåpen noen rolle for Leiv Aalen under hans omvendelsesopplevelse som ung teologistudent, i 1931.

- Men det varte ikke lenge før Aalen fikk pustevisker i møte med omvendelseskristendommen. Etter hvert kom han fram til at vissheten om å være et Guds barn ikke kunne gjøres avhengig av bestemte opplevelser eller åndelige erfaringer. Han søkte trøst i Guds ord og løfte. Samtidig ble han påvirket av den dialektiske teologi, med dens fremste representant Karl Barth, som betonte at Guds ord er gitt oss ovenfra og er uten tilknytningspunkt i menneskets religiøse vesen.

- I sine stipendieår i annen halvdel av 30-årene oppholdt Aalen seg i flere perioder i Tyskland. Her mottok han sterke inntrykk fra den konfesjonelle lutherdom, ikke minst fra Hermann Sasse. Det førte til at Aalen for alvor oppdaget den evangelisk-lutherske sakramentlære og skjerpet med det sin kritikk av erfaringsteologien og avgrenset seg enda tydeligere overfor den reformerte kirkes teologi. Møtet med den konfesjonelle lutherdom åpnet øynene for de evangelisk-lutherske bekjennelsesskrifter. Denne læretradisjon kom i stor grad til å styre hans tolkning av den

kristne tro fra slutten av 30-tallet til sin død, sa Austad.

- For å forstå Leiv Aalens teologi er det viktig å være klar over at han etter sin konfesjonelle gjennombrudd knyttet rettferdiggjørelsen til dåpen. Han tok avstand fra Pontopidans lære om at rettferdiggjørelsen er en frukt av gjenfødselen.

- Mot denne oppfatning hevdet Aalen at "rettferdiggjørelsen er lik gjenfødsel". Rettferdiggjørelsen ved tro er samtidig "gjenfødsel til troens nye liv". Det som da skjer, er en "skaperakt i hjertedyper, hinsides den menneskelige bevissthet".

Austad fremholdt at etter Aalens syn har nådemidlene forskjellige funksjoner i meddelelsen av ene og samme frelse.

- Ordet tilbyr nåden, dåpen skjenker den, og nattverden styrker troen hos dem som har tatt i mot nåden.

- For Leiv Aalen er troen en betingelse for å kunne ta mot frelsens gave i dåpen. Han tar avstand fra tanken om at dåpen virker frelse i kraft av utført gjerning. Vi frelses ved troen, fastslår han, samtidig som han hevder at den tro som mottar frelsen, egentlig først blir til i dåpen. Den frelsende tro skapes i dåpen - i kraft av Guds ord.

- Når Leiv Aalen gjennom en forholdsvis lang prosess rev seg løs fra den pietistiske dogmatikk, var det ikke fordi han var motstander av vekkelse og omvendelse. Han kunne tale seg varm om behovet for åndelig fornyelse i kirken. I sitt eget fromhetsliv og gjennom sin puritanske livsstil lå han nær et pietistisk ideal, sa Torleiv Austad. ■

Bok anmeldelser

AV BOE JOHANNES HERMANSEN

Anne Bryan Smollin: *Stress ned - lev livet.* Lunde Forlag

Denne boken vil gi oss livsinnssikt og oppmuntre oss til å tenke etter hva vi vil, og aktivt påvirke våre liv for å finne balanse mellom "må" og "ikke må". Den har som undertittel: Enkle måter å finne igjen balansen på.

Forfatteren er både lærer, terapeut og har en doktorgrad i rådgivning fra Walden University i

Florida. Dette skinner også gjennom i boken, som kombinerer jordnære eksempler med faglige råd. Boken er lettlest, men krever samtidig en del, om den ikke bare skal bli til hyggelig lesning.

Forfatteren gir oss 12 konkrete råd for å forenkle livet: 1. Bestem deg for å være ufullkommen. 2. Snakk annerledes til deg selv. 3. Prioriter. 4. Vær tilstede der du er. 5. Unngå slike som gjør deg sprø. 6. Rekk hånden ut mot åndsfrøder. 7. Ta vare på kroppen din, og kroppen vil ta vare på deg. 8. Ha det gøy. 9. Be. 10. Slipp negativ bagasje. 11. Bare si nei. 12. Vær tilfreds, si takk.

Alt er selvsagt ikke sagt med denne boken, men den gir nyttige innspill - jeg ville tro for mange av oss. Jeg leste boken med stort utbytte, men trenger å ta den fram igjen. ■

AV BOE JOHANNES HERMANSEN

Oskar Skarsaune: *Den ukjente Jesus.* Avenir Forlag

Boken har allerede blitt en klassiker og har kommet i fem opplag. På 247 sider maktet professor Oskar Skarsaune nemlig å gi en innføring i et meget aktuelt emne hvor få har skikkelig kunnskap. Han skriver om Da Vinci-koden, Gralsfortellingene, Thomasevangeliet og Q-kilden og stiller spørsmålet om dette er nye kilder til hvem Jesus virkelig var?

Det er ikke for mye sagt at boken er en spennende og stimulerende oppdagelsesreise gjennom de forskjellige lagene av kilder,

i dialog med aktuelle bøker om emnet.

Med en kombinasjon av stor faglig dyktighet, en sober innstilling i forhold til meningsmotstandere og en god penn, maktet Skarsaune å gi oss en meget leseverdige bok.

På grunn av stoffområdet er det ikke til å unngå at ikke alt er like lettlest. Men for de som ønsker en innføring i tematikken er den i det hele et skattkammer. Kort sagt: Forfatteren - som er professor i kirkehistorie og har førstehåndskjennskap til den første kristne tid - både avslører de falske kilder og viser oss til de virkelige kildene om Jesus, til Bibelens ord.

For mennesker som er spørrende til hvilke av de gamle skrifter som er holdbare, anbefales denne boken på det varmeste. Den stiller ikke bare spørsmål, men gir adekvate svar. Det er likeledes et pluss at boken så å si er fri for trykkfeil. ■

EN VOKSENDE MENIGHET – MEN IKKE MED ANNONSER

Messiaskirken er en kirke for Jesu disipler, og de som ønsker å bli det. Vi legger vekt på personlig invitasjon og har derfor så langt ikke hatt en eneste annonse i avisene, forteller pastor Torkild Masvie (50).

AV BOE JOHANNES HERMANSEN

Messiaskirken er så langt den eneste menigheten i den nyopprettede kirken under navnet: Den lutherske kirke i Norge. Men har store ambisjoner om å vokse.

- Når et menneske blir født, er det to mål Gud har satt for at dette lille barnets liv: At det skal leve i fellesskap med Jesus, Guds sønn fra evighet av, og at dette menneske skal bringe andre til det samme fellesskap.

- Messiaskirken vil hjelpe den enkelte til å leve etter formålet med sitt liv, fremholder Masvie, som kaller menigheten for "misjonsprogressiv".

Sentralt sted

- Vi startet som en husmenighet for et år siden og vokste ut av stuene i hjemmet hvor vi var. Vi var derfor på jakt etter et egnet lokale og fikk bønnesvar. Fra i mars har vi leid møterommet her i Trafikanten, på Oslo S. Det ligger både meget sentralt og egner seg godt til vårt bruk, smiler Masvie.

Rommet gjøres hver søndag om til gudstjenestelokale.

- Vi feirer gudstjeneste her etter klassisk mønster og følger samme form hver søndag. Innholdet er fra den tidligste kristne tid. Blant annet synger vi "Martyrenes lovsang" - som er tonesetting av Den nikenske trosbekjennelse - og andre klassiske sanger og bønner.

- Likeledes den måten nattverdfeiringen skjer på, hvor vi som den tidlige kirke benytter felleskalk og vanlig vin.

Føre videre

Masvie peker på at bakgrunnen for denne praksisen er at Messiaskirken ønsker å føre arven fra apostlene videre.

Messiaskirken er foreløpig en ungdommelig forsamling. Men de arbeider for å nå hele aldersspekteret. (Foto: Boe Johannes Hermansen)

- Kristen tro og praksis er ingen ny oppfinnelse, men går ut på å finne tilbake til hva Jesus og apostlene forkynte og lærte, og føre dette videre til stadig nye generasjoner.

Han sier at de forkynner at det er mulig å leve som Jesu disipler i Norge og Europa i dag.

- Gud selv taler til oss gjennom Bibelen og gir oss sin gode og hellige vilje. Derfor legger vi stor vekt på bibelstudium.

- Vi ønsker å etterleve Bibelens ord, både når den går i rette med den kultur vi lever i, og med oss selv. Vi har den tillit til Gud at han gitt oss en ufeilbarlig Bibel, både når det gjelder Det gamle og Det nye testamente, legger Masvie til.

Tidligere tjeneste

Han ble ordinert til prest i Den norske kirke i 1982 med tjeneste i Norges Kristelige Student- og Skoleungdomslag, som skoleungdomsprest og senere studentprest, før han i 1994 flyttet med familien til Israel. Her var han blitt ansatt som rektor ved Caspari-senteret i Jerusalem.

- Senere fortsatte jeg tjenesten for Den Norske Israelsmisjon i USA, fram til vi kom hjem i fjor.

- Kona mi, Inger, er for øvrig ansatt som

sekretær for generalsekretæren i Den Norske Israelsmisjon.

- Også jeg er fortsatt engasjert i Israelsmisjon, men vi har meldt oss ut av Den norske kirke og inn i Den lutherske kirke i Norge, som nå er registrert som eget kirkesamfunn.

Ikke mulig å stanse

- Hvorfor har du sagt adjø til Den norske kirke?

- Jeg ser det som urealistisk å stanse liberaliseringen som skjer i Den norske kirke. I høyden er det mulig å bremse den. Derfor anbefaler jeg folk å gå ut og finne en kirke som kan gi hjelp til å leve som Jesu disipler. Her er Messiaskirken et godt alternativ, svarer han.

Pastoren tilføyer:

- Det er viktig at en menighet/kirke ikke lever et liv alene. Derfor har vi lagt vekt på å høre til et stort internasjonalt fellesskap. Vi er etablert som en luthersk kirke til den store Missouri-synoden i USA. Den står videre i et stort nettverk med andre lutherske kirker verden rundt, i et alternativ til Det Lutherske Verdensforbund (LVF).

Nye tider

- Det betyr mye også at våre teologistudenter kan ta deler av sin utdanning i USA, få

et års betalt menighetspraksis i USA og knytte internasjonale kontakter, som er viktig for fremtiden.

- I det hele har internett og andre kommunikasjonsmidler som for eksempel fly, gjort store avstander små. Dermed er det heller ingen problemer å delta på ungdomskonferanser.

- Hva med framtidsplaner?

- Vi drøfter hele tiden hva vi kan gjøre for å nå videre med evangeliet. Dette gjelder både den enkelte og for menigheten. Kanskje vil vi satse på en av de etniske gruppene i Oslo.

- Det er bare vi selv som kan hindre vekst.

Et økende antall

De som er med i denne menigheten er det fordi de har blitt invitert med.

- Vi har følgende tenkning, sier han, og forklarer:

- Først er de gjester, deretter kaller vi de til medarbeidere, før de eventuelt blir medlemmer.

- I høst har vi vært 31 personer i gjennomsnitt pr. gudstjeneste. Tallet er økende. Når vi har passert 70-80 må vi finne oss et nytt lokale. Men det sørger sikkert Gud for, smiler pastoren.

Han er foreløpig ansatt i halv stilling, men denne stillingsbrøken vil sikkert øke etter hvert.

- Vi har fått leie et meget praktisk kontor i Staffeldts gate 4, som også er anvendelig til samtaler, sier pastoren.

Starter i Østfold

Torkild Masvie forteller at Den lutherske kirke i Norge, i tillegg til de faste gudstjenestene i Oslo, starter med ettermiddagsgudstjenester i Tomter første søndag i måneden, fra og med februar 2007 etter ønske fra Alf Danbolt som er med i menigheten.

- Vi har leid lokaler i Tomter menighetscenter og gleder oss over å kunne utvide tilbudet om gudstjenester, også i Østfold, avslutter en optimistisk pastor, som også er varamedlem til sentralstyret i FBB. ■

Menigheten bruker felleskalk, som her. - Dette er i tråd med den tidlige kirkes praksis, og ikke noe problem, sier pastor Torkild Masvie. (Foto: Boe Johannes Hermansen)

Ung leder for rådet

Her i Trafikanten, ved Oslo S, har Messiaskirken sine faste gudstjenester. Her (fra venstre) pastor Torkild Masvie og hans kone Inger, leder i administrasjonsrådet Torbjørn Dimmen Åmås og hennes mann Per Inge. (Foto: Boe Johannes Hermansen)

Torbjørn Dimmen Åmås (21) er valg til leder for administrasjonsrådet i Messiaskirken.

AV BOE JOHANNES HERMANSEN

Jeg har vært med fra begynnelsen av, sier hun og forteller:

- Inntil 2001 bodde jeg i Bolivia, hvor foreldrene mine fortsatt er misjonærer for Norsk Luthersk Misjons-samband (NLM).

Torbjørn forteller at hun ble med i Messiaskirken etter at mannen hennes, Per Inge Åmås og hun selv ble invitert med.

- Jeg opplever det veldig fint å både være ventet, og savnet hvis vi en gang ikke kommer på gudstjeneste. Det sier mye om det gode fellesskapet i menigheten, påpeker hun.

Alternativ til Dnk

Misjonærdatteren forteller at de følte seg hjemme i menigheten med en gang, på grunn av den direkte forkynnelsen.

- Det er samtidig spennende å være med å starte en ny menighet. Vi ønsker å være et alternativ til Den norske kirke (Dnk), hvor liberaliseringen er fremskridende.

Hun understreker også:

- Det er viktig med gode visjoner

for menighetsarbeidet videre og kunne ha mulighet til å realisere disse.

- En kristen menighet er kalt til å vokse og gro. Vi må både være opptatt med å invitere folk med og be Gud velsigne arbeidet, slik at Han får sin vilje med oss.

Viktig bibelgruppearbeid

Hun forteller også gledesstrålende om bibelgruppene i menigheten.

- Det er tre bibelgrupper som møtes ukentlig. Vi tar først for oss sist søndags tekst og spør om hva den betyr for livet vårt. Samtidig forbereder vi oss til kommende søndags tekst.

- Bibelgruppearbeidet skal hjelpe oss til å leve det kristne livet. Det trenger vi, påpeker Torbjørn, som er valgt til leder for administrasjonsrådet.

- Dette organet har ansvar for de praktiske og finansielle tingene i menigheten. Årets budsjett lyder på kr. 200 tusen. De største utgiftspostene er lønn til pastor, som er ansatt i halv stilling, og til lokaleleie. Nå er vi i ferd med å nå dette målet, forteller en smilende Torbjørn Åmås. ■

- Hva skjer i FBB-stud?

Vi må fremheve en luthersk forståelse av Åndens gjerning. Dette sier Inge Andersland, formann i FBB-stud Bjørgvin fra august '06. Vi møter ham en typisk bergensk fredagsmorgen i kantina på Norsk Lærerakademi (NLA).

Inge Andersland er formann i FBB-stud som har tilhørighet på Norsk Lærerakademi i Bergen. (Foto: Gunnar Innerdal)

Fjellhaug Misjonshøgskole og FBB-stud Bjørgvin inviterer til seminar:

Det gamle testamentet

tirsdag **20. mars**, kl.13:00 – onsdag **21. mars**, kl.16:00

- 2007. Sted: **Fjellhaug Misjonshøgskole**

Tema for seminaret:

- Om å lese de fem Mosebøkene som Guds ord, selv om bibelkritikken trykker...
- Om Salmenes bok
- Ancient Israelite Historiography and the Challenge from Minimalism
- Israel's history as Salvation History

Foredragsholdere: - **Gordon Wenham**
- **Ph.D. Jens Bruun-Kofoed.**

Wenham er senior professor ved Cheltenham and Gloucester College of Higher Education, og er en anerkjent ekspert på Mosebøkene.

Bruun-Kofoed er lektor i Det gamle testamentet på Dansk Bibel Institut i København. Han har arbeidet mye med Bibelens historiske troverdighet.

Deltakeravgift kr. 200,-

Muligheter for kjøp av mat og overnatting på Fjellhaug Misjonshøgskole.

Påmelding: inge.andersland@hjemme.no

Tlf.: 99 59 37 45

AV GUNNAR INNERDAL

Inge er 21 år og kommer fra Sotra utenfor Bergen. Han er oppvokst i Den norske kirke, KRIK osv. Før han havnet på NLA, gikk han på bibelskole på Bildøy. Nå er han nygift med Anne Mari, og på vei inn i DELKs menighet i Bergen.

- Hva skjer i FBB-stud for tiden?

- I høst har vi hatt foredrag om Skriftens inspirasjon ved Odd Sverre Hove. Gunnar Johnstad talte til en stor forsamling om at han var åndsdopt i luthersk forstand. Otto Høvik har talt om kristendom og fariseisme, og Knut Alfvåg har ledet seminar om inkarnasjonen som grunnlag og grense for kristen teologi.

- Ellers er vi i gang med å planlegge våren, som vi gleder oss veldig til. Da skal vi ta opp flere viktige tema.

Inge nevner foredrag med tittelen: "Har vi sluttet å ta et oppgjør med synden?", et mer tematisert om gudsfrykt og et foredrag om kristen sannhet i en postmoderne kultur. Og sist, men ikke minst: FBB stud skal sammen med Fjellhaug arrangere et større seminar om Det gamle testamente, med danske Jens Bruun-Kofoed og britiske Gordon J. Wenham. Det vil foregå på Fjellhaug 20. - 21. mars og være åpent for alle interesserte. (Se annonse på denne siden).

- Hva er FBB-studs rolle i studiehverdagen på NLA?

- Vi har lyst til å være et sted der studentene kan slippe unna pensumjaget og få temaer belyst fra en annen innfallsvinkel, nemlig i lys av Skriften og våre lutherske beklennelser. Vi ønsker å ta opp aktuelle teologiske temaer, og være et forum som stimulerer til teologisk diskusjon, der studenter virkelig kan være teologistudenter - i meningen "en teolog er en som ber".

- Hvilke temaer er viktige å få belyst fra en klassisk luthersk synsvinkel for teologistudentene i dag?

- Da vil jeg først nevne Den hellige ånds gjerning. Både i frelsesspørsmålet og når det gjelder kristenlivet. Når det gjelder frelsen, må vi understreke Åndens gjerning som den som overbeviser om synd og vitner om Jesus, slik at vi blir frelst. I forlengelsen av dette ligger Åndens fortsatte gjerning i kristenlivet, som fortsatt forener oss med Kristus i hans død og oppstandelse slik at vi kan vandre i "livets nyhet", som Paulus uttrykker det i Rom 6 (v 4). Det er altså Ånden som begynner, virker og fullfører Guds gjerning i oss.

- Ellers kan vi nevne at vi trenger bevissthet om at luthersk kristendom er nådemiddelkristendom. I mange ungdomsmiljøer i dag ser vi en mangel på en slik bevissthet, som ofte fører til åndelig forvirring og jakt på nye "sakramenter", slik som en karismatisk forståelse av kontakten med Gud i lovsangen.

- Vi må holde fast på at frelsen rekkes oss i hørbare ord og synlige tegn. Og vi må tilstrebe en forkynnelse som gjør Guds ord i lov og evangelium forståelig for dem som hører den.

Med dette forsvinner Inge med et smil om munnen ut døren på vei til studiegruppe i gresk. ■

M inneord

Erling Utne

Erling Utne var en varm venn og medarbeider i FBB gjennom mange år. Han ble valgt til formann i FBB i 1966, og utførte denne tjenesten fram til 1970. Deretter fortsatte han som medlem av sentralstyret fram til 1978.

Også senere var han meget aktiv på foreningens møter og seminarer, både sentralt og i lokallaget i Agder. Helt fram til sin død fulgte han FBB i bønn og omsorg.

I anledning FBBs 50 årsjubileum i 1969 var Utne redaktør for festskriftet "Troen kan ikke tie". Han skrev profilartikkelen med samme tema. Så sent som i 2005 fikk FBB anledning til å utgi hans manuskript om "Den hardeste lære i Guds ord" som et hefte. Dette kan på mange måter stå som hans testamente i et spørsmål som han var sterkt engasjert av helt fra unge dager.

Utne var en uredde forkynner og veileder. Samtidig var hans omsorg enestående. Han satte fokus på avgjørende lærepunkter som for eksempel: Skriften som en hel Bibel, Lovens alvor og Guds vrede, Kirken som et hellig folk og dermed et oppgjør med folkekirkepositivismen, fremmet Bibelens avvisning av kvinnelig hyrdetjeneste, vektla dåpsansvaret og dåpsforpliktelsen og framholdt et nei til gjengifte.

Første gang jeg hørte Utne tale var i min grønne ungdom, på et skolelagsmøte i Sarpsborg, hvor han var res. kap i perioden 1967-70. Samværet og hans tale gjorde et sterkt og uforglemmelig inntrykk.

Siste gangen jeg hadde kontakt med ham var i anledning hans 85 årsdag i fjor. Da hadde jeg et intervju med ham for avisen Dagen. Her framholdt han sin faste tro på Guds ord. - Bibelen taler om de falske profeter og det store frafallet. Det er dette vi ser og opplever i dag, sa Utne blant annet.

Ivrig, lyttende, raus, engasjert, ydmyk. Det er så mange stikkord som beskriver hans liv. Vi takker Gud for hans store og trofaste tjeneste - og lysende eksempel. Gud velsigne hans minne.

*På vegne av FBB
Boe Johannes Hermansen
sekretær*

En oppslått bibel preget kisten til Erling Utne under hans begravelse i Kristiansand Domkirke. (Foto: Boe Johannes Hermansen)

Frivillig, men samtidig under en slags

guddommelig ordre så vi ham gå ut i striden.

AV BOE JOHANNES HERMANSEN

En stor skare av familie, medarbeidere og venner tok 16. november avskjed med biskop Erling Utne (86). Han ble begravet fra Kristiansand Domkirke.

Det var nåværende biskop i Agder og Telemark bispedømme, Olav Skjevesland som forrettet.

Han tok utgangspunkt i Hebreerbrekets ord kapittel 13, vers sju, hvor vi formanes til å ikke glemme våre ledere, de som talte Guds ord til oss. Men å tenke tilbake på hvordan de levde og døde, og ta eksempel av deres tro.

- Utne var en ordets mann. For ham var Ordet og Skriften så viktig. Han var skriftgranskeren og skriftformidleren. Derfor ligger det en oppslått bibel på hans kiste, i en oversettelse som Utne selv hadde vært med å utgi, sa Skjevesland.

Han henviste til tittelen på festskriftet "Sannheten tro i kjærlighet", som ble utgitt i forbindelse med Utnes 70 årsdag, 7. februar 1990, og som betegner ham på en meget god måte.

- Utne var opptatt av sannheten og hadde samtidig evne til å formidle den i kjærlighet, framholdt Skjevesland, som talte om den gode læreren, presten og biskopen.

- Han hadde en betydelig plass i kirke og misjon, var både profilert og grundig,

og våget å utfordre til tro. Ingen kunne være uberørt av hans forkynnelse.

Skjevesland påpekte at Utne hadde en lidenskap og ett stort ønske, slik apostelen Paulus uttrykker det: "at de må bli frelst".

Ved baren talte også eldste sønnen Stig Utne, som hilste fra familien.

- Far hadde en stor og varm interesse for oss alle. Han fant alltid plass til oss når vi kom, selv om han hadde mye å gjøre, sa sønnen.

- Med sitt konservative ståsted var far stadig i debatter og konfrontasjoner. Dette likte ikke far. Han kunne si: "Jeg skulle ønske at jeg kunne slippe å si og mene dette".

- Frivillig, men samtidig under en slags guddommelig ordre så vi ham gå ut i striden. Slik kom vi til å se at han fryktet bare en, nemlig Gud, framholdt Stig.

- Men selv om far hadde et alvor, hadde han et lyst og godt humør. Det var en letthet over far, sa sønnen Stig i sin personlige minnetale.

Baren ble ført til Oddernes kirkegård hvor Utne ble stедt til hvile. Deretter var det minnesamvær i Oddernes menighetshus, som ble ledet av yngste sønnen Jan Oskar. Her ble det frembragt en rekke hilser fra familie, venner og fra ulike organisasjoner og sammenhenger hvor Erling Utne har vært engasjert. Under tegnede hilste fra FBB. ■

Bok anmeldelser

AV BOE JOHANNES HERMANSEN

Børre Knudsen:
Nåden og sannheten.
Lunde Forlag

La det være sagt med en gang: "Nåden og sannheten" er en bok til oppbyggelse, besinnelse, frimodighet og dyp glede. Den vever mening rundt en tilværelse som til tider kan synes som et uregjerlig kaos og stadfester bildet av en hellig Gud, full av nåde og sannhet.

Boken er en samling klare, sterke prekener - i et antall av 24 - som skjærer helt inn til essensen av det kristne budskap. Som skreller til side de vante vendingene og rister oss våkne. Som peker på avgrunnen - og på himmelen.

Etter å ha lest denne boken vil jeg tro at alle vil forstå - om en ikke visste det før - at Børre Knudsen er en av datidens store forkynnere. Han har en gudbenådet evne til å trekke linjene bakover til GT, frem til i dag, og like inn i evigheten.

Etter gjennomlesningen har jeg svært mange streker i margen, som markerer gode formuleringer og poenger som jeg vil bære med meg videre.

Skulle jeg komme med en merknad, vil jeg påpeke at jeg kunne ønske at flere av prekenene relaterte ulike temaer/problemstillinger tydeligere til tilhørernes hverdag.

Annie og Johannes Sørensen har gjort et formidabelt arbeid med å skrive ned de fleste av disse prekenene fra lydbånd. En stor takk til alle som har gjort det mulig å få lese disse sterke prekenene. Det er sjelden vare. Jeg kan ikke si annet enn: Ta og les!

AV OTTO ODLAND

Bo Giertz:
Å tro på Kristus.
Luther Forlag

Bo Giertz:
Å leve med Kristus.
Luther Forlag

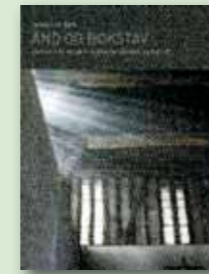
Selv om disse andaktsbøkene kom for et par år siden, er de etter anmelders vurdering blant de beste andaktsbøker som er å få på norsk. Breddfull av klassisk kristendom i daglige doser. Den som vil følge en eller begge bøkene, er garantert en oppbyggelig vandring i Guds ord. Og bøkene følger kirkeåret. Forkynnelsen fra Bo Giertz vil stadig være aktuell. Det er tyngde i stoffet og forfatteren har en god penn. Noen ganger merker vi at det er romanforfatteren som utlegger Guds ord. I en tid med svekket kjennskap til den bibelske åpenbaring er det på sin plass å løfte frem bøkene, anbefale dem til lesning og gi de som gaver med bønn om at de må fremme troen for mennesker i dette landet.

Her er det apostolisk kristendom å lære og å bli oppbygget av. Hver dag har en hel tekst som gjør boken til en bibelleseplan. Og hver gjennomgang av teksten ender med en bønn som vil føre oss inn til tekstens hjerte, og som gjør boken til en bønnebok.

La Luther forlag få merke at det var riktig å satse på en ny utgave. Nå er det slik at kirkeåret i Den norske kirke er en smule justert i forhold til den ordning bøkene ble til i. Men dette bør ikke være noe til hinder for å bruke boken.

AV BOE JOHANNES HERMANSEN

Peter Halldorf:
Ånd og bokstav.
Luther Forlag

Den svenske pinsepastor og redaktør Peter Halldorf er godt kjent i Norge, både fra sine besøk og sine mange bøker. Den siste boken - foreløpig - utkom i Norge i 2005, og har fått tittelen: "Ånd og bokstav", med undertittel: "Den smale veien mellom fanatisme og forfall".

Forfatteren hevder at den rettroenhet som bare er bokstav, ender i rettroenhetens blindgate. Mens den åndelighet som ikke kjennes ved bokstaven, vil før eller senere lide skipbrudd på lidenskapens hav. Den tro som ikke integrerer både hjerte og hjerne vil uvergelig sygne hen.

Halldorf fremholder at når mange røster gjør krav på oppmerksomhet, er løsningen å søke veiledning i en åndelighet som har stått sin prøve og vist seg å holde. Kloke ord!

Boken er en revidert utgave av "Ånd og bokstav", som er utvidet med flere nye tekster rettet til en kristenhet som lever i skyggen av Knutby-tragedien og som står i fare for å visne på rot.

Vi tar bare med et avsnitt for å vise forfatterens innsikt og gode formuleringsevne: "Vi er mye vakrere enn vi tror, og mye mer såret. Vårt sårede jeg reagerer snart med selvmedlidenhet og selvforakt, snart med sinne og misunnelse. Egenkjærligheten kan vise seg på tusen ulike måter, den gjør seg stor på andres bekostning og utnytter omgivelsene til å bekrefte seg selv. Dette fangenskapet i oss selv kan vi bare frigjøres fra i det blikket som elsker oss uten forbehold."

Dessverre skjemmes boken av en del trykkfeil. Men innholdet er til å få forstand av.

RETREAT I FASTETIDEN

Kirkelig Fornyelse og For Bibel og Bekjennelse arrangerer retreat på Høgsveen i Ringsaker kommune

Onsdag 07. - fredag 09. mars 2007

Leder: Sokneprest Victor Meyer, Bergen.

Pris: kr. 600,-

Retreatet varer fra onsdag kl. 16.00 til fredag kl. 15.00.

Det er taust i den forstand at det ikke foregår noen samtale, verken under måltider, instruksjoner/meditasjoner. Men deltagerne er selvsagt aktivt og lydelig med i tidebønner og messer. Det vil bli gitt anledning til samtale og/eller skriftemål for de som ønsker det.

Høgsveen ligger nydelig til med utsikt over Ringsaker. Ankomst med bil, tog til Hamar, eller fly til Gardermoen. Gi beskjed dersom du ønsker fellestransport fra Oslo, Gardermoen eller Hamar.

Alle får bekreftelse på sin påmelding og nøyaktig veibeskrivelse.

Påmelding snarest til:

Boe Johannes Hermansen, Hovland, 1640 Råde
Tlf. 69 28 52 26/ 99 61 28 22.

E-post: boe.johannes.hermansen@c2i.net

Vi har stilt...

Forts. fra side 4

søk på å knytte sammen de nye åndelig beslektede grupperingene. Nye grupper kommer og går i stort tempo. Bare de som har forbindelse med organiserte kirkesamfunn viser særlig stabilitet. Kristen kunnskap i folket vil være helt minimal, og misjonsbevegelser fra afrikanske, amerikanske og asiatiske kirker vil ha etablert seg. Både ortodokse og katolske kirker samt karismatiske grupper vil være aktivt evangeliserende i den sekulære og pluralistiske kulturen.

Thomas Bjerkholt, Trondheim:

1. - For det første: Opprettholde troens mot, glede

og vennlighet i en frafallstid.

For det andre: Opprettholde kriseforståelsen og

alvoret, ved at kirken forlater de klassiske posisjoner i spørsmålet om mann og kvinne, gudsbildet og ikke minst innen samlivsetikken. Det er en stor fare for at homofilspørsmålet nedtones.

For det tredje: Tenke gjennom muligheten for alternative menighetsdannelser på klassisk, luthersk grunn.

2. - En stadig mer oppsplittet kristenhet. Flere nye menigheter på luthersk grunn. En utvannet og politisert folkekirke.

GENERALFORSAMLING

FBBs generalforsamling 2007 avholdes fredag 29. juni på Fredtun folkehøyskole, i forkant av FBBs sommerstevne, som starter samme dag og sted.

FOR BIBEL OG BEKJENNELSE (FBB)

INVITERER TIL

BIBEL- OG MISJONSSTEVNE 2007

29. juni - 02. juli 2007 (fredag - mandag)
på Fredtun folkehøyskole, Stavern

Hovedtema:

"Hva kjennetegner endetiden for troens folk?"

Gavetips fra Lunde Forlag

John Ortberg
KRISTUSLENGSEL

ÅNDELIGE ØVELSER FOR VANLIGE MENNESKER

Mange mennesker lengter etter et dypere forhold til Jesus Kristus. Hva er det som hindrer oss i å leve et slikt liv, og hva kan vi gjøre for å oppnå det? John Ortberg presenterer i *Kristuslengsel* noen hjelpemidler – øvelser – som hjelper oss til å gjøre oss tilgjengelige for Guds forvandlende kraft.

Innbundet
Pris kr 269,-

www.lundeforlag.no

Morgendagens kirke

VISJON OG VEIVALG

RETURADRESSE:
Boe Johannes Hermansen,
Hovland, 1640 Råde

B

ONSDAG 14. FEBRUAR 2007 PÅ FJELLHAUG SKOLER, OSLO

DU ER INVITERT! Det er med glede vi inviterer til et nytt seminar der vi ønsker å fokusere på veivalg i forhold til framtidens kirke. Avgjørende spørsmål, som Kirkemøtets behandling av homofilis spørsmålet, ligger framfor oss. Hvilke følger får dette? Hva med et nytt kirkelandskap? Ja, hvilke visjoner og veivalg står vi overfor? Vi ønsker ikke bare å stille spørsmål, men også sammen å finne svar. Vi tror seminaret kan være et ledd i dette nødvendige arbeidet som vi står midt oppe i. Velkommen til et høyst aktuelt seminar!

ARRANGØR: Normisjon, Den Norske Israelsmisjon, Det evangelisk-lutherske kirkesamfunn, Den Evangelisk Lutherske Frikirke, Fjellhaug skoler og For Bibel og bekjennelse.

SEMINARPRIS: Kr. 200 (inkludert lunch), studenter kr. 100.

PÅMELDING er registrert ved betaling av seminaravgift - innen 9. februar til kontonummer: 3000.19.87786 (Seminarkonto).

Nærmere opplysninger hos koordinator for seminaret:

Boe Johannes Hermansen, Hovland, 1640 Råde

Tlf 69 28 52 26 / 996 12 822

E-mail: boe.johannes.hermansen@c2i.net.

VEIBESKRIVELSE til Fjellhaug skoler, Sinsenveien 15:

Ca. sju min. spasertur fra stoppestedet Rosenhoff:

Flybusssekspressen fra Gardermoen nr. 15 til Rosenhoff

Trikk fra Oslo S (nr. 15) eller fra Stortorvet (nr. 17)

Buss fra Jernbanetorget (nr. 31 og 32). Ca. ti min spasertur fra

Carl Berner: Buss nr. 57 Løren ring fra Carl Berner (v/Jysk)

til Fjellhaug (3min). T-bane fra Jernbanetorget (nr. 5 Vestli)

T-bane også til Sinsen (T-baneringen)

Ved bruk av privatbil: Ring 3 - kommer du vestfra, fra Sinsenkrysset, tar du av første til høyre, merket Sinsen. - kommer du østfra, står det skilt til Løren. (i begge tilfelle skal du nedover til venstre i Sinsenveien etter disse avkjøringene).

PROGRAM:

- 10:00-10:10 Velkomst/åpning
10:10-10:40 Espen Ottosen: Vårt forhold til Bibelen - hva står på spill?
10:45-11:15 Dag Øivind Østereng: Kirkelig fellesskap - med hvem - om hva?
11:15-11:45 Spørsmål/samtale
11:50-12:30 Lunsj
12:30-13:00 Odd Bondevik: Kirkens framtid - og våre veivalg
13:00-13:15 Spørsmål/respons
13:15-14:15 Thomas Bjerkholt, Rolf Ekenes, Tor Erling Fagermoen og Benedicte Walseth: Kirkens framtid - og våre veivalg
14.15-14.30 Pause
14.30-16.00 Panelsamtale - med innlegg fra salen.
Leder for samtalen: Tove Rustan Skaar.

ARRANGØRENES WEBSIDER:

Den Norske Israelsmisjon: www.israelsmisjonen.no

Normisjon: www.normisjon.no

For Bibel og bekjennelse: www.fbb.nu

Den Evangelisk Lutherske Frikirke: www.frikirken.no

Det evangelisk-lutherske kirkesamfunn: www.delk.no

Fjellhaug skoler: www.fjellhaug.no

BIDRAGSYTERNE:

Thomas Bjerkholt (60): pastor i Trondheim Frikirke. Odd Bondevik (65): biskop i Møre bispedømme, Den norske kirke. Rolf Ekenes (56): daglig leder i Norme og misjonssekretær i Det evangelisk-lutherske kirkesamfunn. Tor Erling Fagermoen (34): bibelskolelærer ved Fjellhaug Bibelskole. Espen Ottosen (35): informasjonsleder i Norsk Luthersk Misjonsamband. Tove Rustan Skaar (58): høyskolelektor ved Høgskolen i Staffeldtsgt. i Oslo. Benedicte Walseth (25): ten-Oase-leder. Dag Øivind Østereng (36): sokneprest i Ulvik.

SENDES TIL: FBB, Hovland, 1640 Råde eller e-mail: boe.johannes.hermansen@c2i.net Tlf. 69 28 52 26 / 996 12 822

Årskontingent kr. 350 (pensjonister/studenter kr. 175, ektefelle kr. 100). Se fbb.nu for mer informasjon, eller ta kontakt med FBBs sekretær.

JEG MELDER MEG INN I FBB

Navn:.....

.....

Adresse:.....

.....

Tlf.....

E-mail:.....

Yrke:.....

Alder:.....

BLI MEDLEM AV FBB

BLI MEDLEM AV FBB